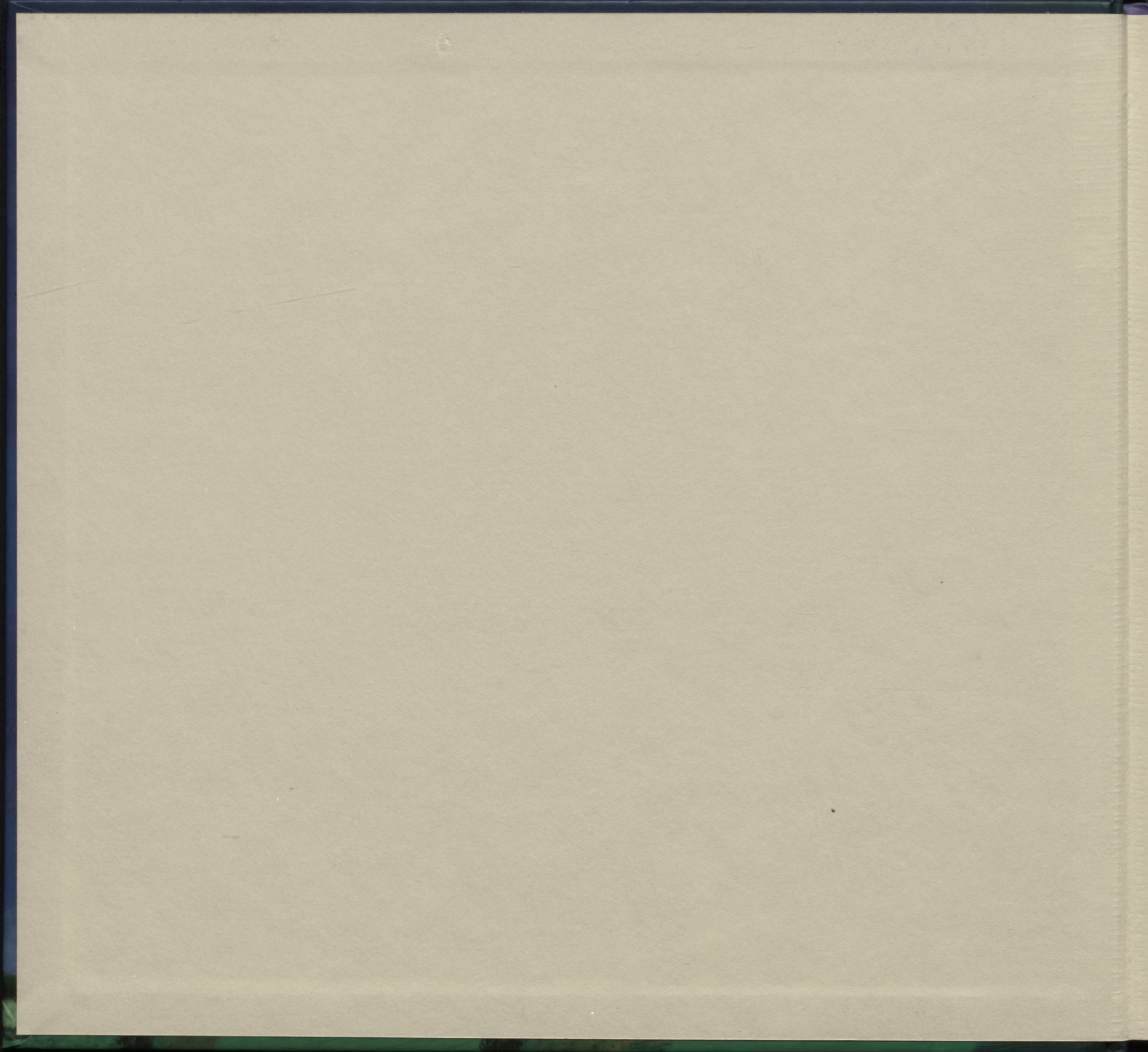
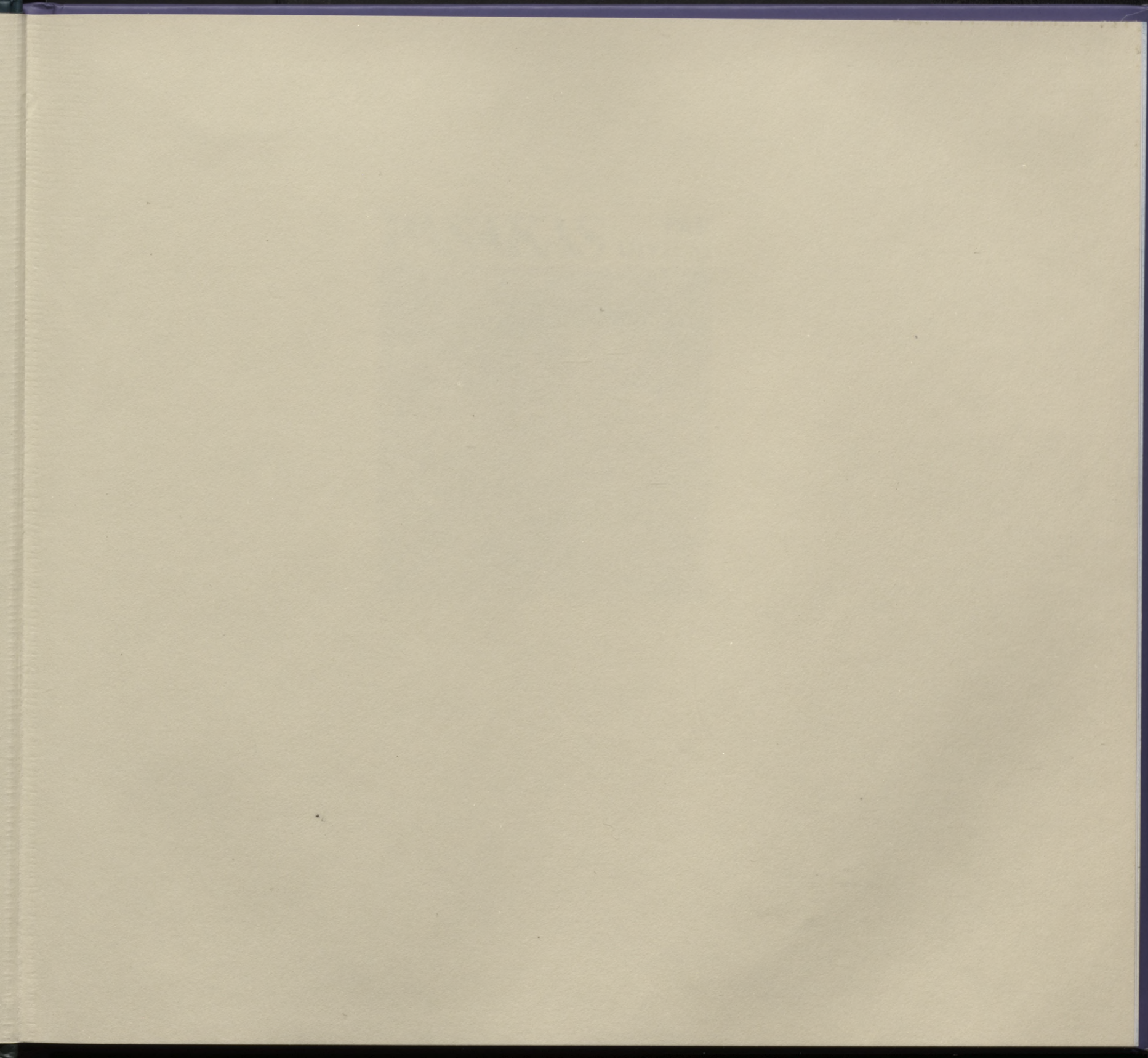

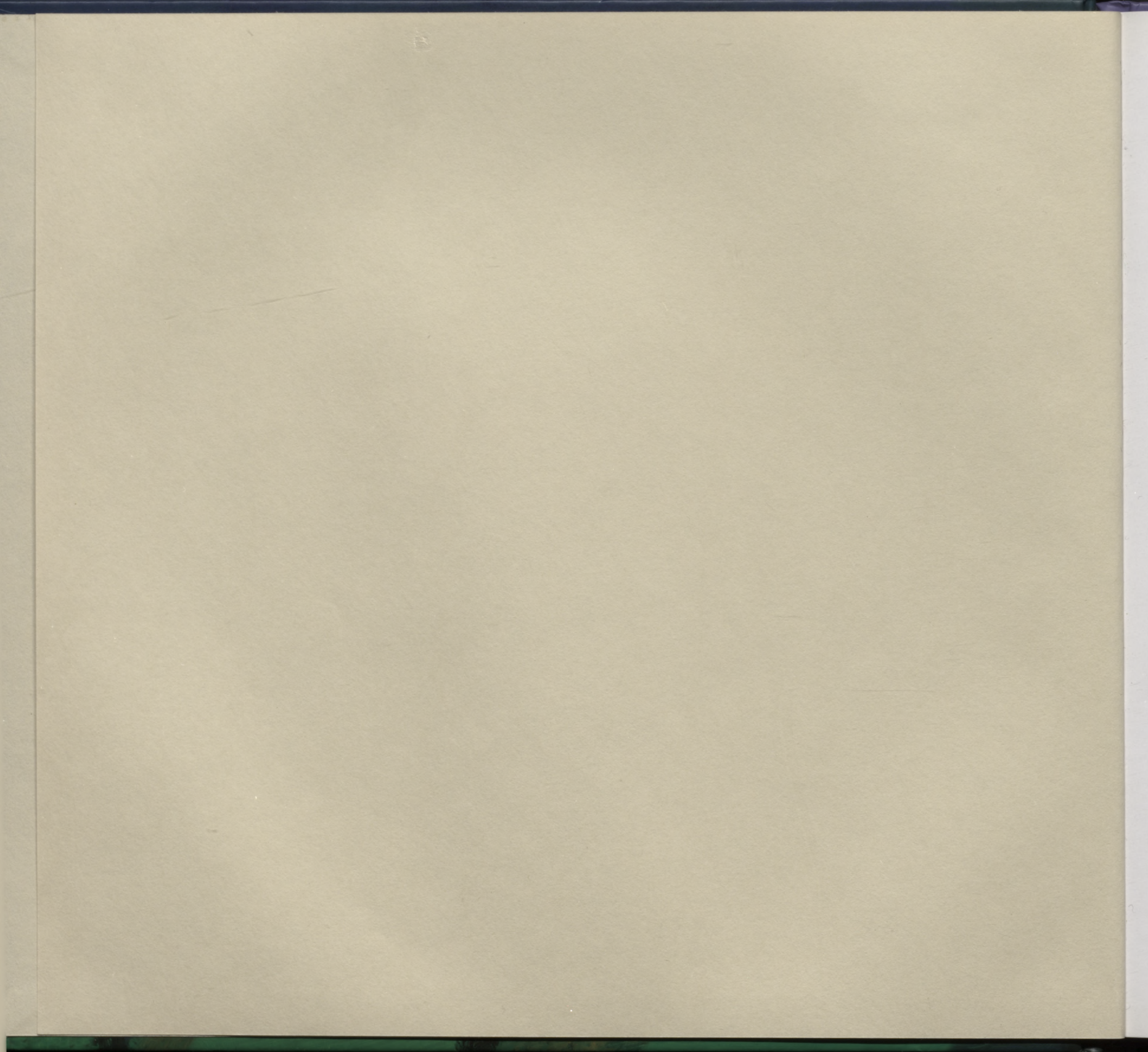
M ā r a C i e l ē n a

PASAKAS PAR
DIVIEM

PASAKAS PAR DIVIEM

2003-4

343

L
821

M ā r a C i e l ē n a

PASAKAS PAR DIVIEM

Mākslinieks Aleksejs Naumovs

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

0304013335

UDK 821.174-93-34
Ci 223

© Teksts: Māra Cielēna, 2003
© Mākslinieks: Aleksejs Naumovs, 2003
© Dizains: Aivars Sprūdžs, 2003
© SIA "ALI S", 2003

ISBN 9984-9646-1-2

Makets: Edgars Tivums
Projekta vadītāja: Ilona Liedeskalniņa

Ābolītis un Odziņa

Kādā gaisa balonu festivālā balonpuika, vārdā Ābolītis, satika balonmeiteni, kura visos dokumentos tika dēvēta par Odziņu.

Abi divi bija apmēram viena vecuma un viena auguma. Ābolītis bija zaļš, Odziņa - sārta. Ābolītis bija vietējais, bet Odziņas dzimtene atradās jūras otrā krastā.

No pirmā acu skatiena Ābolītim iepatikās Odziņa, un, paldies Dievam, arī Odziņai Ābolītis šķita ļoti, ļoti simpātisks. Visu festivāla nedēļu abi turējās kopā kā uz zemes, tā debesīs.

Gluži gludi jau gan vis negāja.

Pa - raug - de - mons - trē - ju - mu laikā Ābolītis de - mons - tra - ti - vi paspraucās garām kādam pašapzinīgam pūslim, kuram ap vēderu spīguļoja medaļu virtene. Vēderainis lidoja tieši aiz Odziņas un, kā Ābolītim šķita, neievēroja distanci, turklāt kaut ko nekaunīgi burkšķēja viņai ausī. Tāda idiotiska rīcība taču varēja sabojāt visu priekšnesumu! Ābolītis gribēja kaut ko vēl saglābt, bet – kā tad! – iedzīvojās nepatikšanās. Žūrija pēc tam atzina, ka nekārtības radijs viņš, nevis tas "alus vēders", un piešķīra balonpuikam pavisam maz punktu.

Taču žūrijas vērtējums šoreiz nespēja aptumšot viņa gaišo noskaņu. Netaisnības apziņa nepadarija smagu Āboliša sirdi, kas balonpuiku cēla vai septītajās debesīs.

Protams, kā jau ikviens kārtīgs balons, Ābolītis rūpīgi krāja dažādu žūriju punktus, savu un

citū pieredzi un visu ko tamlīdzīgu, kas vien palīdzētu viņam reiz iekļūt Ginesa rekordu grāmatā.

Bet šajā nedēļā Ābolītis atklāja, ka Ginesa grāmata var mierīgi pagaidīt – pasaulē ir kas svarīgāks par iekļūšanu rekordu sarakstā. Lidošana blakus Odziņai bija daudz svarīgāka.

Tad Ābolītis varēja izrādīt viešņai savu skaisto zemi.

Odziņai līdzās pāri mežiem, laukiem un pilsētām slidēdams, Ābolītis piemirsa nemitīgi domāt par augstumu, vēja ātrumu un temperatūru un pats itin kā pirmoreiz ieraudzīja sarkanīgos piļu torņus un dzeltenīgās siena kaudzes, un tumšzaļos mežu galus.

– Re, re! – ik pa brīdim sajūsmā iesaukdamies, balonpuika atkal kaut ko jaunu parādīja draudzenei un atkal kaut ko jaunu ieraudzīja pats.

Protams, tādos mirkļos viņš nespēja ievērot atstatumu. Skaidrs, ka viņš pieliecās gluži klāt balonmeitenei Odziņai.

Un tad atkal Ābolītis zaudēja žūrijas punktus.

Bet lai taču tie punkti iet pa vējam!

– Re, re! – Ābolītis satraukts sauca. – Tie ir mūsu baltie stārķi! Re, re! Tās ir mūsu zaļās vārdes! Paskaties tur – nu tur, tur!

Un lepnums skanēja viņa balsī, un mīlums staroja viņa acīs.

Viņa zeme bija tik zaļa, tik svaiga, tik spīdīga! Gluži kā liels, veselīgs gaisa balons! Un visos dārzos bija redzami zaļi āboliši un sārtas odziņas. Nu gluži kā mazi, veselīgi gaisa baloniņi!

Ābolītis juta, ka Odziņai viņa zeme patīk.

Un tāpēc vien viņš bija gatavs balonmeiteni apkampt un uzsviest vēl augstāk debesīs!

Ābolītis bija kā apreibis no prieka visas festivāla dienas. Bet tās pagāja, un pienāca pati pēdējā nakts.

Pēc svētku noslēguma uguņošanas visi baloni, žūrija un skatītāji jau gulēja saldā miegā.

Ābolītis un Odziņa aizlavījās no savām guļasvietām un vēlreiz pacēlās gaisā.

– Cik tava zeme ir skaista! – Odziņa sacīja Ābolītim. Un tad viņa aicināja visus tos, kuri klusi un kautri stāvēja mēnessgaismā: – Pacelieties jūs arī – paskatieties, cik skaista ir jūsu zeme!

Tā tik bija naksniņa! Daudzi jo daudzi atsaucās Odziņas aicinājumam, un drīz vien pār māju puduriem un mežu galiem kuģoja čaganas siena kaudzes un kuplas liepas, un augļu pilnas ābeles. Pat diķiši, vēsmas nesti, kāpa debesīs kā sudraba burbuļi.

– Cik skaista ir mūsu zeme! – visi priecīgā pārsteigumā atzina un aicināja tos, kuri vēl kavējās: – Nāciet šurp, celieties gaisā!

Ābolītis un Odziņa tikmēr bija nolaidušies kādā pļaviņā un, viens pret otru atbalstījušies, sēdēja puķēs.

– Rit tevi aizvedīs pāri jūrai uz tavu skaisto zemi, – Ābolītis skumji sacīja. – Vai mēs vēl kādreiz tiksimies?

– Kaut kur taču atkal būs festivāls, – Odziņa viņu drošināja. – Ja mēs katrs savā jūras pusē cītīgi trenēsimies, mēs varēsim piedalīties sacensībās – un tad arī satiksimies.

– Es trenēšos no rīta līdz vakaram, – Ābolītis apsolija. – Es krāšu punktu pie punkta. Es netuvošos nevienai svešai balonmeitenei, lai treneri un visādas žūrijas man neko nevarētu pārņemt. Es vienmēr ievērošu distanci.

Odziņa pieglauda pie viņa vaiga savu sārto vaidziņu un apsolija gluži to pašu.

Autobraucējs un Viktorija

– Tēt, rīt ap desmitiem vīri atbrauks pakaļ mašīnai, – dēls kādā pievakarē teica Autobraucējam. – Tas nu beidzot ir jāizdara.

Jā, tā patiešām jau sen bija norunāts. Beidzot viņu māja bija pārbūvēta, būvgruži aizvesti, dārzs sakopts, un bija atlicis tikai aizvākt veco sacīkšu mašīnu Viktoriju, kura gadu gadiem bija nostāvējusi dārza malā – bez riteņiem, aprūsējusi, zālē ieaugusi.

Autobraucējs ar dēlu bija vienojušies: kad mājā un dārzā viss būs pārveidots pa jaunam,

Viktorija aizceļos uz autokapsētu. Autobraucējam paliks Viktorijas fotogrāfijas, sacīkstēs izcīnītās medaļas un dažas auto rezerves daļas. (Dēlam bija pilnīgi skaidrs, ka citai mašīnai tās nebūs vajadzīgas, savukārt tēvs bija pārliecināts, ka citai tās nevarētu derēt.) Tas bija stingri norunāts, kaut arī vairāk nekā desmit gadus, kopš Autobraucējs ar Viktoriju ne tikai nepedalījās sacensībās, bet pat nebūtu uz veikalu, viņš tāpat kā senāk katru rītu sasveicinājās ar savu Viktoriju un katru vakaru atvadījās no tās.

Taču Autobraucējs saprata – Viktorija viņu sakopto sētu nerotā un apkārtnes puisēļi, kuri, garām skriedami, bieži vien nokliedzas: – Sapņu mašīna! Sapņu mašīna! –, to nepavisam

nedomā nopietni. Saucienā skan izsmiekls, un Autobraucēja mazdēls, to dzirdēdams, parasti nosarkst un kļūst īgns. Ir garām tie laiki, kad puika caurām dienām sēdēja pie Viktorijas stūres un viņa draugi lūgtin lūdzās, lai arī viņiem ļauj izbraukt kādu galvu reibinošu trasi.

Tagad mazdēls caurām dienām sēdēja pie kompjūtera un brauca ar daudz jaunāku modeļu mašīnām.

Vēlu vakarā Autobraucējs izgāja dārzā un nostājās Viktorijai blakus. Žēl, ka mazdēls sen nebija atvēris mašīnas durtiņas, tās droši vien bija ieaugušas zemē. Vīrs tām mazliet pieskārās – kā par brīnumu, durtiņas pašas no sevis viesmīlīgi atvērās, un viņš gribot negribot apsēdās pie stūres, kaut gan nebija to darījis vairāk nekā desmit gadus.

Stūre gan laikam jau sen ir iestrēgusi un pedāļi tāpat, viņš nodomāja. Tomēr pēc brīža Viktorija visai ievērojamā ātrumā traucās pa ielu! Sākumā vīrs gribēja brīnīties un prātot, kā tas iespējams, taču nebija ne laika, ne vēlēšanās to darīt. Kā jau pie stūres sēžot, bija daudz kas cits darāms. Un tās darbības Autobraucējam vienmēr bija patikušas un patika arī tagad!

Viņš ar sajūsmu stūrēja, bremzēja, paātrināja gaitu, grieza pa labi, grieza pa kreisi, ņēma vērā, ka asfaltu nomaina grants, tad sākas dubļains zemes ceļš, ā, un nu atkal ir asfalts, bet priekšā ir stāva nogāze, diez, kas būs aiz tās?...

Pēkšņi Autobraucējs pamanīja, ka Viktorijas riteņi varonīgi cīnās ar dzeltenām smiltīm.

Viņš pacēla galvu un paskatījās apkārt. Smiltis, smiltis, kāds savāds augs, tukša minerālūdens pudele, atkal tikai smiltis, tālumā tāds kā kamielis... Nevienas citas mašīnas... Nē, re, labajā pusē kāda ir! Nekustīga, laikam pamesta. Tomēr tās ēnā Autobraucējs pamanīja cilvēku. Viktorija itin kā pati no sevis apstājās, Autobraucējs izkāpa un steidzās pie svešā, kura mašīnu acīmredzot bija pieveikusi tukšneša grūtā trase.

Tas nebija svešs, tas bija Autobraucēja mazdēls!

– Iedod padzerties, vectēv! – zēns lūdza, un Autobraucējs satriekts gribēja sacīt, ka neko nav paņēmis līdzī, jo nebija plānojis piedalīties šādā rallijā. Viņš pameta izmisīgu skatienu uz Viktoriju, pagāja atpakaļ, ne uz ko necerēdams, ieskatījās mašīnā – un tūliņ atgriezās pie mazdēla ar vēsa, dzirkstoša minerālūdens pudeli rokā.

Zēns vienā paņēmienā iztukšoja gandrīz pusi pudeles, nopurināja galvu, samirkšķināja acis un, iesaucies: – Braucam! – , iekāpa Autobraucēja mašīnā.

Autobraucējs apsēdās pie stūres, bija grūti uzsākt braukt dzeltenajās, dziļajās smiltīs, taču viņš bija pieredzējis braucējs, un Viktorija turējās braši un nepievīla. Drīz vien tā atkal bija sasniegusi krietnu ātrumu.

Kaut arī mašīna bija gudra, veikla un attapīga, Autobraucējam bija daudz, ko darīt. Cik bieži mainījās ceļa segums un ainava visapkārt! Kādās pavisam nepazīstamās trasēs viņš nonāca! Turklāt kas tik nenotika ar mazdēlu! Viņš sēdēja vectēvam blakus un lieliski palīdzēja stūrēt, bet te pēkšņi atradās citā automašīnā, kura bija noskrējusi no ceļa un tikai aiz diviem riteņiem karājās virs aizas, tā ka Autobraucējs pašā pēdējā brīdī paspēja apturēt Viktoriju, pieskriet klāt neveiksmīgajam auto un aiz vienas rokas izvilkta mazdēlu drošībā!

Tad atkal kādu laiku viņi abi Viktorijā traucās uz priekšu, līdz Autobraucējs ieraudzīja, ka mazdēls ir pārsēdies citā mašīnā, tā ir avarējusi, zēns, paldies Dievam, sveiks un vesels, stāv uz vientuļa safari ceļa, un viņam tuvojas liels lauva.

No rīta apkārtnes puikas, gar Autobraucēja sētu uz skolu iedami, pa paradumam ieklieodzās: – Sapņu mašīna! Sapņu mašīna! – Taču tūlīt viņi apklusā. Un arī Autobraucēja dēls, pagalmā iznācis, pirmajā brīdī klusēja.

Tad viņš iegāja mājā un jautāja:

– Tēt, kur tu to esi licis?

Autobraucējs un viņa dēla dēls sēdēja virtuvē un ēda pamatīgas brokastis.

– Drošā vietā, – viņš īsi atbildēja un pamirkšķināja mazdēlam ar aci.

– Kādā drošā vietā? – Dēls neko nesaprata. Neticami! Pagalmā nebija nekādu pēdu, kas liecinātu, ka mašīna iecelta kravas auto un aizvesta vai izjaukta... vai sadedzināta... vai aprakta zemē...

Tajā vietā, kur tā bija stāvējusi, pletās zaļš, gluds zāliens.

– Tēt, nu kur tu to esi licis? – dēls neatlaidās.

– Sapņu mašīnai sapņos stāvvieta vienmēr atradīsies, – tēvs smaidot atbildēja.

– Nedzen velnu! – dēls iesaucās, bet viņam nebija laika turpināt pratināšanu, jo bija ieradušies vīri, kuriem Viktorija bija jāaizved uz autokapsētu.

Autobraucējs un viņa mazdēls, biezas sviestmaizes ēzdami, pa logu līksmi noskatījās, kā dēls, plecus raustīdams, viņiem rāda vietu, kur mašīnu desmit gadus bija stāvējusi, un vīri, plecus raustīdami, smīnot raugās uz mājas saimnieku.

Dēls sapīcis atgriezās virtuvē un brokastīs iedzēra tikai tasi remdenas tējas. Visu dienu viņš nemitīgi staigāja pa sētu un māju – daudzas reizes iegriezās garāžā un šķūnītī, nokāpa pagrabā un pat nezin ko meklēja bēniņos. Biežāk nekā citkārt viņš klauvēja pie tēva istabas durvīm, lai kaut ko pajautātu, bet nekad vairs nevaicāja, kur viņš licis mašīnu. Kad tēva nebija klāt, tad gan jautājumu “Kur viņš to licis?” Autobraucēja dēls uzdeva itin visiem, un katrs kaut ko atbildēja, vienīgi viņa dēls, kuram parasti prātā bija visādas krāšņas domas, divainā kārtā šādās reizēs izturējās tā, it kā jautājumu nebūtu dzirdējis. Un tad, kad kaimiņu puikas, viņu sētai garām skriedami, iesaucās: – Sapņu mašīna! – un tūlīt aprāvās, zēns vairs nenasarka un nedusmojās, bet viltīgi smaidīja. Taču tā jau nebija nekāda atbilde.

Pēc kādas nedēļas Autobraucēja dēls mazliet nomierinājās. Viņam šķita, ka tajā vietā, kur desmit gadus bija stāvējusi Viktorija, zālienā mārpuķīšu ir vairāk nekā citur, tās ir košākas, turklāt izveidojušas tādu kā mašīnas kontūru. Tātad tēvs veco mašīnu tur apracis, dēls nosprieda.

Tomēr divains mulsums viņam liedza paņemt lāpstu un pārlicināties, vai tā patiešām ir.

Buzeles un Rūceņa brīvdiena

Kādu rītu Buzelei bija neparasti labs garastāvoklis. Viņa glīti izbužinājās, sasprauda sev visur, kur vien tika klāt, baltas un dzeltenas spalvas un devās uz veikalu pēc vafelēm.

Veikala durvis atvērusi, Buzele priecīgi sveicināja visus klātesošos:

– Labrīt visapkārt! Rādās, ka būs skaista dieniņa! Vai es varētu palūgt četras paciņas jūsu gardo vafeļu?

Aiz letes stāvēja Rūgumpods un lēja burkā krējumu. Kauss sastinga viņam rokās. Tik tikko dzirdami atņēmis labrītu, viņš pasniedza Buzelei vafeles. Buzele samaksāja, gribēja visiem novēlēt veiksmīgu dienu un doties projām, bet Rūgumpoda sirds tomēr neizturēja. Pieliecies omulīgajai pircējai tuvāk, viņš satraukti jautāja:

– Buzeles kundze! Kas noticis? Jūs šodien esat tik labā noskaņā! Vai mājās kādas nepatīkšanas? Vai jūtaties slikti?

– Viss kārtībā! – Buzele līksmi atbildēja. – Es jūtos brīnišķīgi! Sen neesmu tā jutusies. Es nolēmu beidzot pārtraukt nogurdinošo īgņošanos un paņemt brīvdienu. Laba oma man pēdējoreiz bija pirms vienpadsmit gadiem, kad es tikko biju nākusi pasaulē. Visus šos gadus nevarēju atļauties labu garastāvokli. Šorīt es sapratu, ka to vairs nedrīkst atlikt, un paņēmu brīvdienu. Visu dienu man būs labs noskaņojums. Ja kāds gribētu piebiedroties – lūdzu!

Rūgumpods tikai nogrozīja galvu.

– Ko niekus – piebiedroties! – viņš paklusām teica Īgņam un Nīgrulim, kuri veikala stūrī dzēra sāju un remdenu kafiju. – Kaut nu tas beigtos ar godu... Vai nav dzirdēts, kur ļaudis noved laba oma!

Arī Skābumķērne veikaliņā, kur Buzele iegriezās nopirkt limonādi, viņas aicinājums pavadīt dienu labā noskaņojumā nerada atsaucību.

– Kādu stundiņu pamocīsies un atmetīs ar roku, – paredzēja Skābumķērne. Un veikala patstāvīgās apmeklētājas Dūsmupūce un Bimbotāja viņai dedzīgi piekrita.

Buzele neklausījās ļaužu valodās. Vafeles un limonādi sadabūjusi, viņa devās pie sava sirds drauga Rūceņa.

– Labrīt, Rūcenī! Klausies, ko teikšu! – Buzele runāja tik žirgti un skaidri, ka Rūcenis savu

draudzeni nevarēja ne pazīt. – Nemsim šodien brīvdienu – jutīsimies labi!

Rūcenis nepavisam nebija gatavs labai omai. Ak kungs, tas bija tik neparasti, tik negaidīti, tik satraucoši! Bet Buzele bija viņa draudzene, tik dārga draudzene, kuras dēļ Rūcenis bija ar mieru savu mūžam draņķīgo omu uz vienu dienu apmainīt pret labu garastāvokli.

Draudzības vārdā Rūcenis tā arī izdarīja.

Abi devās zaļumos.

Kamēr viņi vēl gāja pa pilsētu, pie logiem nostājās Pinkšķis un Ņurdulis, un Burkšķētājs, un Čikstulis. Viņu sejas nepārprotami pauda, ka no Buzeles un Rūceņa brīvdienas nekas prātīgs nesanāks.

Činkstētāja, Pukstētāja un Gaudule sēdēja pie tālruņiem un cita citai dīca ausī apmēram tā:

– Pie mums taču nekas tāds nav iespējams, mīļā, tu pati redzēsi, ka nav iespējams, piemini manus vārdus...

Tikmēr abi draugi labā noskaņojumā bija tikuši līdz pilsētas robežai.

– Nu, kā tu jūties? – Buzele norūpējusies vaicāja Rūcenim. – Vai vēl vari izturēt? Paklau, ja vajadzīgs – atpūtīsimies! Pakašķēsimies un paīņņosimies – un pēc tam atkal atgūsīm priecīgu prātu un soļosim tālāk!

Bet Rūcenis turējās kā vīrs – viņam bija kauns atklāt, ka viņš tik ātri ir noguris no labās omas.

– Ejam, ejam! Es varētu izturēt priecīgu prātu vēl divas dienas bez pārtraukuma! – viņš palielījās.

Buzele tomēr domāja, ka ir vajadzīgs spēcīgāks spēcīgāks. Viņa aicināja Rūceni apmesties pirmajā pļaviņā aiz pilsētas un drusku ieturēties.

Vafeles un limonāde brīvā dabā, svaigā gaisā garšoja lieliski, brīnišķīgi, pasakaini, fantastiski, kapitāli, superīgi! Draugiem nenāca ne prātā bozties un ņurdēt, ka vafeļu pildījums garšo pēc zemeņu ziepēm, bet limonāde – pēc citronu šampūna.

Maltītes beigās no vafelēm nebija palikusi pāri ne drupačiņa, no limonādes – ne lāsīte. Toties labas omas abiem bija papildnam!

Tirais brīnums!

Buzele gan klusībā sāka šaubīties par to, kas būs vēlāk – spēcinājuma krājumi taču bija galā...

“Kas būs – būs,” viņa nolēma. “Gan jau pati dzīve rādīs...”

Pati dzīve rādīja, ka tikpat labs – ja ne vēl labāks! – spēcinājums kā vafeles un limonāde ir zaļi bērzi, baltas margrietiņas un lieli akmeņi.

Abi gājēji vairs nelauzīja galvu par to, vai viņiem ir ierastā sliktā vai neierastā labā oma. Viņiem vairs nebija prātā, ka viena taču ir Buzele, otrs – Rūcenis.

Viņi vienkārši gāja un dziedāja. Viņi dziedāja pirmoreiz mūžā. Un – pasaulīt zaļā! – nemaz nebrīnījās par to, ka prot trallināt!

Un nu nāk šī stāstījuma interesantākā vieta.

Rūgumpods un Skābumķērne, Īgņa un Nīgrulis, Duspupūce un Bimbotāja, Pinkšķis un Ņurdulis, un Burkšķētājs, un Činkstētāja, un visi citi pilsētnieki, kuri aiz ziņkārības Buzelei un Rūcenim bija paklusām sekojuši, lai redzētu, cik tālu šie tiks ar savu labo omu, arī aizmirsa, kas viņi paši ir!

Bērzu zaļums un margrietiņu baltums bija varen spēcīgs spēcinājums – tas lika justies labi arī tiem, kuri nebija nolēmuši pārtraukt draņķīgo dienu virkni ar vienu jauku brīvdienīņu.

Un viņi visi sāka soļot un dziedāt līdzī Buzelei un Rūcenim.

Pasaulīt zaļā! Kaut gan neviens no viņiem nemūžam nebija izdziedājis ne pušplēstas skaņas, visi vīteroja kā putni! Mežu gali locījās vien, lai bijušo nīgruļu, īgnuļu un nīkuļu balsis aizskanētu tālu, tālu un aicinātu izmēģināt labu omu arī šņukstētājus, gremžas, purpinātājus un drūmiķus, ja nu tādi šajā skaistajā dieniņā kaut kur vēl būtu sastopami.

Mazās Jahtas piedzīvojums

Mazā Jahta bija ļoti patstāvīga un mazliet stūrgalvīga jau tad, kad vēl nebija gatava.

Reiz, kad jahtu būvētavas puīši gribēja viņu pagriezt no vieniem sāniem uz otriem, lai simto reizi kaut ko pārbaudītu, saskaņotu vai pieslīpētu, Mazā Jahta iesaucās: – Es pati! – un pagriezās tik sparīgi, ka apsviedās apkārt, nokrita zemē un sasita vienu no saviem brīnum skaistajiem sāniem, kurus laikam sauc par brangām.

Jahtiņa apspieda asaras; pat vēl nebūdama gatava, viņa bija par lepnu, lai raudātu. Diemžēl jāsaka arī kas cits: pat vēl nebūdama gatava, viņa necik daudz nemācījās – arī no savas sāpīgās pieredzes ne.

– Pati! Pati! – Mazā Jahta uzstājīgi pavēstīja pat savā kristību dienā un neļāva kuģošanas svētku tērpos ģērbtiem vīriem, orķestrim svinīgi spēlējot, cienīgi un līgani nolaist viņu ūdenī. Mirdzošus, dzīvespriecīgus viņus pirmoreiz ieraudzījusi, Jahtiņa bez domāšanas strauji metās uz priekšu un ieplunkšķēja tajos, saceldama tik bagātīgas šlakatas, ka Jahtas krustmātes cepures rozes samirktu pat tad, ja krustmāte būtu basketbola spēlei piemērotā ostas bāka, nevis vidēja auguma cilvēku dāma.

– Es pati! Laid mani! – Jahta pavēlēja Vējam, kurš, kā jau Vējam pieklājas, nupat steigā nokristītajai laivai gribēja ierādīt, kas un kā jūrā darāms.

Vējš iesmējās. Klusībā viņam patika tādas jahtas un laivas, kurām neatkarīga, pārgalvīga daba. Ar tām bija daudz interesantāk nekā ar pakļāvīgajām, kuras pēc vismazākā mājiņa centīgi metas uz to pusi, kurp viņš licis. Taču tik spīvu un neapdomīgu jauniesācēju viņš vēl nebija sastapis. Tēlodams paklausīgo, Vējš nostāja pūst un sminēdams gaidīja, kas nu notiks. Skaidrs, ka nekas daudz vis nenotika. Mazā Jahta nepacietīgi dīdījās uz vietas, ar savām brīnum skaistajām brangām grūstīdama un mazliet iedunkādama viņus, it kā tie būtu vainīgi, ka nekas daudz nenotiek.

– Ko stāvi! Pastum mani! – Pēc brīža Jahta tomēr meklēja Vēja palīdzību, jo viņa nebija no tām, kurām patīk stundām ilgi sapņaini šūpoties vienā vietā vai, vēl ļaunāk, ne visai graciozi lēnām gāzelēties uz priekšu, viņu bara nesaskaņoti bīdītai.

– Šodien tā kā negribas... – Vējš nožāvājās, gluži tāpat kā Jahtiņa tēlodams, ka aizmirsis, kā pirms pavisam neilga laika bez pamudinājuma, lūgšanas vai pavēles pats bija grasījies

jauno burinieci apmācīt jūras lietās. – Es visu nakti dienvidjūrā deju ar apburošām, slaikām palmām. O, kā viņu smaragdzaļās lapas plandijās un šalca! Tagad vēlos atpūsties.

To viņš vēlējās gan, taču runas par dienvidjūru un palmām bija tīrā fantāzija. Iepriekšējo nakti Vējš bija pavadījis pie šīs pašas jūras, kurai ziemeļi bija daudz tuvāk par dienvidiem, un kāpu mežā trenējies priežu čiekuru notriekšanā. Rezultāts – 6423 čiekuri – viņam likās tīri labs, bet tas bija prasījis daudz spēka un laika. Patiesību sakot, Vējš vēl nekad nebija ticis līdz kādai dienvidjūrai un palmas nebija ne redzējis, ne locījis. Protams, arī par dejošanu ar tām viņš bija tikai sapņojis – jāpiebilst, darījis to bieži vien.

Taču Mazā Jahta to nevarēja zināt. Dzirdot, ka Vējam negribas viņai palīdzēt graciozi traukties uz priekšu, toties viņš apjūsmo dejas ar apburošām palmām, Mazā Jahta juta, ka viņas pilnīgi jaunā, koši baltā bura pietvīkst, it kā saule jau rietētu. Lai gan Jahtiņa ļoti pūlējās, viņa nespēja sarkšanu apslēpt tā, kā bija apslēpusi asaras.

Mazās Jahtas buru iekrāsoja viņas dusmas uz sevi un Vēju, skaudība un greisirdība pret palmām, kauns par savām dusmām, skaudību un greisirdību, taču visvairāk sārtuma spodri baltajam audeklam piešķīra traka, nevaldāma vēlēšanās vairs ne mirkli negāzelēties uz vietas, bet slidēt uz priekšu, traukties, dejoj!

Jāatzīst, ka pietvikums Mazajai Jahtai itin labi piestāvēja.

To klusībā atzina arī Vējš. Viņš gan nesāka glāsmīgi apveltīt Mazo Jahtu ar komplimentiem. Ārēji gluži lietišķi, taču ar slēptu prieku Vējš saudzīgi iepūta sārtajā burā.

Vairākas stundas no vietas, aizmirsis nogurumu, kas iepriekšējā naktī bija uzkrājies čiekuru notriekšanas treniņā, Vējš pacietīgi un rūpīgi mācīja laivai jūras ābeci. Viņš uzreiz saprata, ka Mazā Jahta ir attapīga un veikla skolniece, protams, tikmēr, kamēr viņa ņem vērā Vēja virzienu, stiprumu un padomus. Tiklīdz jauniesācēja iesaucās: – Tagad es pati! – Es jau protu! – Netraucē! Vari būt brīvs! – vai vēl kaut ko tikpat aplamu, no attapīguma un veiklības vairs nebija ne miņas. Laiva smagnēji svaidījās uz vietas, virves sapiņķerējās, bura sašļuka, vārdu sakot, Mazā Jahta neizskatījās ne gracioza, ne braša.

Tā, kā viņa izskatījās, Mazā Jahta nepavisam negribēja izskatīties, tāpēc viņa nolēma, ka pirmajā burāšanas reizē patiešām jāļaujas Vēja mācībai un vadībai. Gan jau pēc tam varēs visu darīt, kā pašai patīk.

Diemžēl izrādījās, ka arī otrajā, piektajā, divpadsmitajā un nākamajās reizēs Mazā Jahta var gan iekliegties: – Pati, pati! – , taču neprot viena pati graciozi dejot pa viļņiem vai apburoši slīdēt pretī rietošai saulei.

Patiesības labad jāatklāj, ka Mazā Jahta jau kādā no pirmajām burāšanas reizēm apjauta: vienai pašai graciozi dejot pa viļņiem vai apburoši slīdēt pretī rietošai saulei ne vien nav iespējams, bet arī nebūtu patīkami. Tas pat nebūtu interesanti, ja nu gadījumā tomēr būtu iespējams. Patīkami un interesanti ir dejot vai slīdēt divatā.

Aiz spītības negribēdama to atzīt ne Vējam, ne sev, Mazā Jahta dažkārt mēģināja apmānīt abus – Vēju un sevi. Vējam uzsaukusi: – Tagad es pati! – , viņa slepus deva zīmi vēsmai, brīzei vai pūtienam, taču drīz vien nācās atzīt, ka šie partneri nepacietīgo un prasīgo dejojāju agri vai vēlu netišām sakaitina.

Vēsma gan bija tikpat jūsmīga kā Mazā Jahta, taču vienlaikus pavisam bikla un neuzņēmīga, turklāt sports, vingrošana, aerobika, treniņi un citas līdzīgas parādības viņai bija gluži svešas, tāpēc uz viņas enerģiju un izturību nevarēja paļauties pat vislēnākajā dejā.

Brīze arī bija apveltīta ar romantisku dabu, un brīžam viņai netrūka spara un spēka, toties nekad nepietika izdomas un lokanības.

Savukārt pūtiens bija diezgan stiprs un veikls, taču viņam nebija ne mazāko romantikas alku un māksliniecisko tieksmju. Pūtiens bija gatavs pastumt, pavilkt, virzīt uz priekšu, bet nejuta ne mazāko aicinājumu traukties, virpuļot, dejot. Viņš vienā mierā spēja pamest Mazo Jahtu brīdī, kad tūlīt tūlīt vajadzētu sākties kaut kam brīnišķīgam.

Nē, pāri ar vēsmu, brīzi vai pūtienu nekad nekas brīnišķīgs nesākās. Mēģinājums parasti beidzās ar to, ka Mazā Jahta atkal bija koši pietvikusi un slepus ar skatienu meklēja Vēju. Vai viņš neveiksmīgo mēģinājumu pamanījis?

Visbiežāk tādās reizēs Vējš dungodams sēdēja kādā smaržīgā kāpu priedē. Vai viņš, paldies Dievam, neko nebija redzējis? Vai viņš patiešām skatījās uz citu pusi? Bet ja nu... Ja nu viņš raudzījās uz to pusi, kur dienvidjūrā slējās sala ar apburošām, slaikām palmām, kuru smaragdzaļās lapas plandījās un šalca, kad viņi aizrautīgi virpuļoja dejā?!

Tādos brīžos Mazo Jahtu pārņēma vēlēšanās būt atklātai pret Vēju un sevi: viņam un sev pašai pateikt, ka ir ļoti patīkami dejot un slīdēt pretī rietošai saulei tieši kopā ar viņu. Taču kaut ko

tādu nav iespējams izdarīt bez briesmīgas nosarkšanas – tā tad to nav iespējams izdarīt vispār.

Vienīgi tad... Jā, par spīti neatkarīgajai dabai, Mazajai Jahtai šādās reizēs tik ļoti gribējās dejot ar Vēju, ka viņa meklēja iespēju to atklāt. Un viņai ienāca prātā: vienīgi tad, ja viņas bura būtu koši sarkana, nevis žilbinoši balta un sarkšana līdz ar to būtu vieglāk panesama, jo Vējš to nemaz nepamanītu, – vienīgi tad viņa spētu izteikt vārdos... nu, to, ko bija tik grūti atzīt.

Jādabū sarkana bura! Vislabāk – ar mežģīnēm, varbūt pat ar pērlišu izšuvumu... Smalkas bārkstiņas te, apakšmalā, divas stingras nošuves tur, augšpusē... Varbūt kādā vietā varētu atļauties palielāku izgriezumam... Ko darīt ar garumu? Vai viņai piestāvētu īsāka nekā vecā, baltā? Liela uzmanība jāpievērš piegriezumam...

Mazā Jahta, kurai nūdien bija aizrautīga daba, iekvēlojās arvien vairāk un vairāk. Viņai taču vajadzīga tāda bura, kura ļautu ne tikai neuzkrītoši nosarkt, bet arī apburoši izskatīties! Katrā ziņā apburošāk nekā palmām, kaut arī tās ir nevis vienkārši zaļas, bet smaragdzaļas...

Kad Mazā Jahta vēl nebija bijusi gatava, jahtu būves darbnīcā viņai apkārt bija skanējuši daudzi vārdi. Vairums no tiem bija aizbējuši garām kā zivis vai putni, kuri turpat netālu peld vai lido, bet kurus nav laika iepazīt tuvāk. Viņa bija dzirdējusi, kā puisi piemin sekstantu, šotburu un brangas, kā runā par meridiāniem un paralēlēm, kā stāsta par Dienvidu Krustu un Labo Cerību ragu, kā daudzina Kolumbu, Magelānu un Tūru Heijerdālu. Šos vārdus viņa bija dzirdējusi, taču par tiem nebija domājusi. Toties viņa bija prātojusi par vārdiem *Bagātību sala, ala, dārgumi, dimanti, smaragdi, rubīni*.

Dimanti, smaragdi, rubīni! Ja Mazajai Jahtai būtu dimanti, viņa par tiem nopirktu vis-skaistāko sarkano buraudeklu. Ja viņai būtu smaragdi, viņa pārbaudītu, vai smaragdzaļā krāsa patiešām ir cik necik valdzinoša. Ja būtu rubīni, viņa liktu jahtu būves speciālistiem tos iestrādāt sarkanajā burā, mastā, virvēs, brangās, jā, pat ķīli varētu izrotāt ar nelieliem dārgakmeņiem, lai zivīm arī tiek neredzēts, nedzirdēts skaistums.

Mazajai Jahtai vairs nebija jādomā – viss bija skaidrs. Nu bija jārikojas: jāaizķūst līdz Bagātību salai, jātiek alā, jādabū lāde, jāpārdod dimanti, jānopēta smaragdi, jāsašķiro rubīni: lielākos jāliek iestrādāt mastos, vidējos – brangās un ķīlī, mazākos – burā un virvēs...

Mazā Jahta bija gatava pa galvu, pa kaklu mesties uz Bagātību salu un vienā paņēmienu visu nokārtot.

Kur īsti tā Bagātību sala atrodas? Tas nu nebija nekāds jaunais un neparastais jautājums. Kopš senseniem laikiem tas klusāk un skaļāk izskanējis miljoniem reižu, jo daudziem šādam vai tādām mērķim ir ļoti ievajadzējies dimantu, smaragdu un rubīnu. Daudzi no tiem, kuriem bija nepieciešams steidzami atrast Bagātību salu, pirms došanās ceļā pamatīgi mācījās ģeogrāfiju, astronomiju un navigāciju. Mazā Jahta darīja pretējo. Viņa nemācījās itin neko. Tiklīdz burinieci bija skaidrs, ka jārikojas, viņa gluži vienkārši mēģināja aizburāt tālāk nekā parasti, jo, ciktāl viņa līdz tam bija aizpeldējusi, Bagātību salas nebija bijis... Tātad sala, ala un lāde ir kaut kur tālāk – tie bija vienīgie fakti, aprēķini un apsvērumi, uz kā balstījās Mazās Jahtas ekspedīcija. Patiesības labad jāpiebilst, ka šajā ziņā ekspedīcija neatšķīrās no daudzām citām.

Jebkuram Bagātību salas meklētājam agri vai vēlu nākas sastapties ar šķēršļiem. Mazā Jahta tos sastapa agri. Precīzāk runājot, šķērslis bija viens: Vējš. Viņš nevadīja Mazo Jahtu uz Bagātību salu. Vienkārši nevadīja, un cauri. Protams, Mazā Jahta viņam nebija atklājusi savu nodomu, bet viņa visvisādi, arī ar viltībām, mēģināja Vēju pamudināt virzīt viņu uz Bagātību salas pusi. Tiklīdz laiva salu ieraudzīs, gan viņa izdomās, kā tikt pie rubīniem tā, lai viņš neko nemana.

Dažkārt mazās viltnieces aizrautīgā cenšanās nevainojami izpildīt katru sīkāko burāšanas elementu tā savaldzināja Vēju, ka viņš aizvirzīja Jahtu visai tālu, taču diemžēl nekad ne Bagātību salas virzienā.

Mazā Jahta bija kļuvusi pavisam nervoza. Viņa klusībā tik ļoti niknojās uz Vēju, ka būtu jau sākusi prātot, vai nemainīt nolūku, kādam viņa gādā rubīnus un sarkano buru, bet domāšanai, kā vienmēr, neatlika laika.

Un tad kādā saulainā pēcpusdienā beidzot Vējš tomēr aizvirzīja Mazo Jahtu tik tālu, ka viņa ieraudzīja Bagātību salu. Brīnišķīgā vieta, kur atradās tik daudz dimantu, smaragdu un rubīnu, bija mazs mazs punktiņš pie paša apvāršņa. Taisni brīnums, kā tik niecīgā punktiņā var ietilpt tik liela lāde ar tik daudziem dārgakmeņiem! Toties nepavisam nebija jābrīnās par to, ka neviens tos vēl nebija atradis – sala nudien bija grūti pamanāma.

Mazā Jahta sāka trīcēt aiz nepacietības un tik strauji devās uz priekšu, ka gandrīz apmeta kūleni. Vējš itin kā atjēdzās: šodien peldējums bijis ilgs un garš, nabadzīte galīgi nokausēta, nu vairs nesaprot, ko dara! Viņš jutās vainīgs un saudzīgi, bet ļoti noteikti

pagrieza Mazo Jahtu uz krasta pusi. Viņa aizsvilās. – Atpakaļ! Ātri! Uz apvārsni! – Mazā Jahta sāka komandēt Vēju, bet tas nu ir pats nesaprātīgākais, ko var iesākt. Komandēt Vēju! Viņš pat neiesmējās, tikai viegli pavīpsnāja un turpināja vadīt Jahtu uz krastu. Tā kā bagātību meklētāja visiem spēkiem pretojās, tas viņai varētu beigties pavisam bēdīgi, tomēr nekas ļauns nenotika. Par to bija jāpateicas Vējam, bet Mazajai Jahtai nenāca ne prātā viņam pateikties. Gluži pretēji! Viņai nāca prātā ne tikai Vējam, bet arī viņiem, debesīm, jūras putniem un pat zivīm skaļi atklāt patiesību: Vējš ir gatavais nejēga, galīgs muļķis, kurš nav pelnījis dejas ar apburošu jahtu, kam ir (vai būs) sarkana bura ar mirdzošiem rubīniem! Lai jau viņš dejo ar palmām, kuras mīdās uz vietas! Ha! Lai dejo, ja viņam ir tik slikta gaume un pieticīgas prasības!

Pēdējā brīdī pirms patiesības izklieģšanas Mazā Jahta aprāvās. Pag, pag, varbūt tomēr vērtīgāk ir nevis izkliegt patiesību, kas uz mēles, bet panākt kāroto, liekot lietā mazu viltību. Ja viņa Vējam pavēstītu, ka pie apvāršņa redzējusi salu ar palmām, pats savas intereses dzīts, viņš savukārt droši vien aizdztu uz to pusi Mazo Jahtu. Protams, tas būtu riskanti: palmas tur patiešām varētu būt; gandrīz pilnīgi droši, ka Bagātību salu klāja palmu džungļi. Un Vējš varētu veltīt šalcējām visai daudz uzmanības; gandrīz simtprocentīgi skaidrs, ka viņš nelaistu garām izdevību padejot. Taču Mazā Jahta nebija no tām, kuras baidās riskēt. Tā kā viņa jau pirms dārgakmeņu atrašanas bija pārliecināta, ka rubīni ir daudz skaistāki par smaragdiem un sarkanā krāsa apburošāka par zaļo, viņa ar prieku par savu drosmi un pārliecību par uzvaru riskēja – noslēpumainā tonī Vējam pavēstīja, ka pie apvāršņa tur tajā pusē laikam ir saliņa ar palmām. Varbūt tā pati, uz kuru Vējš dažkārt naktīs dodas dejojot, varbūt cita. Vajadzētu pārbaudīt. Viņai gribas kaut aci uz mest Vēja apburošajām partnerēm. Bet ja tā ir kāda cita saliņa...

– Nerunā niekus! – Vējš pārtrauca Mazās Jahtas vilinošo runāšanu. – Tu taču nemaz neesi mācījusies ģeogrāfiju! Kādas nu šajā jūrā palmas! Tur pie apvāršņa var būt vienīgi sēklis ar lieliem akmeņiem. Tam es tevi nevaru laist ne tuvu!

Nu gan Mazā Jahta pietvika pavisam rubīnsarkana. Laist! Kā viņa necieta šo vārdu! Īpaši neizturami tas skanēja šajā reizē. Visuvarenais pavēlnieks nevarot viņu laist tuvu bagātībām!

Mazā laiva bija tik dūsmīga un aizvainota, ka nespēja uzkliegt Vējam: viņš ir kundzisks

nejaucenis, iedomīgs tukšpauris, plātīgs vīzdegunis! Viņa sarka un klusēja. Protams, klusēja tikai uz āru; Mazās Jahtas dvēselē auroja un dārdēja vismaz astoņas balles stipra vētra. “Man viņš nemaz nav vajadzīgs!” pauda šīs vētras auri. “Kad dabūšu sarkano buru ar rubīniem, varēšu dejot, ar ko vien gribēšu. Ar orkānu, ar taifūnu, ar... ar...” Mazā Jahta īsti nezināja, ar ko vēl varēs dejot. Un viņai nebija skaidrs, kas ir tie divi, kuru svešzemnieciskos vārdus viņa atcerējās kopš jahtu būves darbnīcas laikiem. Šobrīd tas nebija svarīgi, šobrīd galvenais bija nevilcinoties pašai sev pateikt, ka Vējš viņai nav vajadzīgs – ne dejošanai, ne tikšanai līdz Bagātību salai. Turp viņa nokļūs pati saviem spēkiem. Pati, pati!

Mazā Jahta juta: Vējš ir tik aizbildniecisks, ka var neļaut viņai rīkoties, var izjaukt viņas nodomus. Nāksies būt ļoti viltīgai, nāksies slepus visu smalki izplānot.

Kaut arī nopietna apsvēšana un rūpīga sagatavošanās nepavisam nebija Mazās Jahtas dabā, viņa klusi vienojās ar pūtienu, ka tas būs vienmērīgs un stiprs, un viņai, ka tie nemainīs virzienu un darbosies vienoti. Pūtienam par to tiks piešķirts gods pirmajam piepūst viņas sarkano buru, savukārt viņai varēs gūt gandarījumu, mazgājot rubīnus, kuri rotās viņas brangas.

Mazā bagātību meklētāja pat apvaldīja nepacietību un dažas dienas nogaidīja, līdz Vējš pavēstīja: – Rīt es gribu kārtīgi izgulēties. Arī tev atpūta nāks par labu. Skaidri redzams, ka esi pagurusi. Spēciņa jau tev nav daudz. Tad nu gatavojies dienu pavadīt ostā.

Taču Mazā Jahta gatavojās darīt pavisam ko citu.

Kad Vējš bija norimis, itin kā pavisam pazudis, buriniece raidīja pūtienam un viņai norunāto signālu. Rīt! Gaismai austot!

Mazās Jahtas ekspedīcija uz Bagātību salu sākās veiksmīgi. Jau ausmas stundā, pārliecinājusies, ka viņas buras ir pilnīgi slābas un ostmalas krūmos nekustas ne lapiņa, tātad Vēja tuvumā nav, viņa piesardzīgi izzagās no ostas. Norunātajā vietā jau gaidīja pūtens, aiz lepnuma par izrādīto godu pats piepūties, un turpat arī viņai, čukstus čalodami, nez kuru reizi apsprieda savus pienākumus.

Mazā Jahta bija iegaumējusi, uz kuru pusi jārāda bultiņām viņas mēraparātos, lai priekšgals būtu vērsts uz Bagātību salas pusi. Ieņēmusi atbilstošu starta pozīciju, viņa deva zīmi pūtienam un viņai, un brauciens sākās.

Mazajai Jahtai nebija viegli ieturēt virzienu un peldēt uz priekšu, uz priekšu, uz priekšu

bez Vēja vadītiem līganiem lokiem un pagriezieniem, kas ne tikai izdaiļo gaitu, padarot burāšanu par mākslu, bet arī vispār ļauj kustēties bez sāpēm un sasprindzinājuma un just prieku par burāšanu. Braukt uz priekšu, uz priekšu, uz priekšu taisni vien nepavisam nebija patīkami. Drīz vien no saspringuma Mazajai Jahtai sāka smelgt visas maliņas. Taču viņu jau spārnoja drīz paredzamās uzvaras liksme.

“Dusi saldi!” domās viņa novēlēja Vējam. “Kad ieraudzīsi manu sarkano buru, gulēt vairs negribēsies...”

Kaut arī pūtiens un viļņi brīžam trieca burinieci uz priekšu visai neveikli, viņa spēja izjust lepnumu un prieku par to, ka drīz vien sasniegs salu – pati, pati, pati, bez Vēja aizbildnieciskās ļaušanas un laišanas. Tomēr Mazā Jahta negrasījās dejot pati, pati vien, kad viņai būs sarkanā bura ar rubīniem.

Vējš tikmēr gulēja un sapņoja. Sapni par slaiku palmu bariņu žigli vien nomainīja sapnis par trauslu, kaprīzu laiviņu ar brīnum skaisti nosarkušu buru. Viņai padevās neredzēti virtuozu pagriezieni, protams, Vēja vadībā. Sapnī arī Vējš kļuva arvien meistarīgāks. Viņš grieza jahtiņu pa labi, pa kreisi, pēkšņi satvēra un pameta gaisā tik prasmīgi, ka tā viegli iekrita atpakaļ viļņos, pat buru ar šlakatām nesamērcējusi.

Vējš grasījās savu partneri uzmanīgi iegriezt uz vietas tā, lai viņa žilbinoši virpuļo saulē, līdz debesis un jūra, putni un zivis, kuģi un krasti sāk aplaudēt un nerimstas līdz pagurumam. Te pēkšņi sapnis itin kā apmācās. Vējš neskaidri juta kādus draudus. Vieglā, burvīgā laiviņa bija pazudusi. Viņš satraukts sāka to meklēt – un pamodās.

Nomaļo, apslēpto gulvietu pametis, viņš gluži neviļus žigli aiztraucās līdz ostai. Mazās Jahtas tur nebija. Ne nu pirmoreiz mazā spītniece bija devusies jūrā “pati, pati”, kā viņa apgalvoja, bet patiesībā ar vēsmas, brīzes vai pūtiņa nemākulīgo palīdzību. Parasti viņa nekur tālu netika. Tomēr sapnī izjustie draudi Vēju darīja nemierīgu.

Viņš apmeta nelielu loku virs jūras, bet nekur neredzēja uz vietas gāzelējamies sapīkušu laivu.

Tad Vējš apmeta plašāku loku, pēc tam satrūcies sāka riņķot arvien tālāk un tālāk. Cik savādi! Mazā Jahta nebija redzama.

Pēkšņi Vējam iešāvās prātā sparīgās kuģotājas runas par salu ar palmām.

Pašpārlicinātā, neapdomīgā muļķīte! Vai tiešām viņa kaut kā mēģina to sasniegt?

Viļņi cits pēc cita vēlās uz to pusi, kur Mazā Jahta itin kā bija ieraudzījusi jauku salu ar palmām, bet patiesībā, kā Vējš labi zināja, zem ūdens slēpās sēklis, ko klāja kaili, cieti milzu akmeņi.

Vējš devās sēkļa virzienā un pēc krietna laika pie apvāršņa ieraudzīja baltu punktiņu.

Mazajai Jahtai nu jau spēja, ne vairs smeldza itin visas vietas – masts, brangas, ķīlis un pārējais. Viņa bija galīgi pārgurusi. Tomēr apņēmību Bagātību salas meklētāja nebija zaudējusi. Taču drīz vien notika kas cits.

Ieraudzījusi pie apvāršņa sīku, tumšu punktiņu, viņa vispirms ārkārtīgi nopriecājās un visiem spēkiem centās paātrināt gaitu. Taču tad, kad punktiņš kļuva par punktu un pēc tam auga arvien lielāks, kļūdams nevis smaragdzaļš un pievilcīgs, bet vēl tumšāks un gluži nepievilcīgs, Mazajai Jahtai uzmācās šaubas un aizdomas. Ja nu Vējam bija taisnība – ja nu tā nebija saliņa ar palmām? Ja tas bija sēklis ar akmeņiem?!

Vējš bija tik ātrs, ka baltais punktiņš viņa skatienam jau sen bija pārvērties par baltu buru, kura pastīvi, tomēr strauji šķēla gaisu. Un viņš bija pamanījis arī melno punktu. Ne brīdi Vējš necerēja, ka tas pārvērtīsies par smaragdzaļu plankumiņu un pēc tam par Bagātību salu.

Nu to vairs necerēja arī Mazā Jahta. Viņa ne tikai nojauta, bet arī saskatīja, ka vietā, kurā tik ļoti bija kārojusi nokļūt, viņu gaida tikai akmeņi, ne jau mazi, mirdzoši un laipni, bet lieli, drūmi un pavisam nelaipni. Tie nekādā gadījumā nerotās viņas brīnum skaistās brangas un smalkos mastus, drīzāk tos sadragās!

– Apstājieties! – Mazā Jahta uzsauca viņiem, taču viņi nemaz neprata paši no sevis apstāties. Gluži otrādi, akmeņiem tuvojoties, viņi paātrināja gaitu, it kā smagajiem, tumšajiem, nespodrajiem bluķiem piemistu magnēta spēks.

Mazo Jahtu sagrāba izmisums.

– Palīgā! – viņa iesaucās. – Palīgā!

Nabaga laiviņa jūta, ka tūliņ viņas brīnum skaistās brangas trieksies pret akmeņiem. Viņa vairs nekad nedejos – ne ar orkānu, ne taifūnu, ne...

Vējš, nelaimē nokļuvušās bagātību meklētājas palīgā saucienus izdzirdējis, šāvās uz priekšu vēl ātrāk. Un labi bija, ka viņš to spēja, jo mazo burinieci viņš panāca tieši pirms melnajiem akmeņiem.

Strauji un meistarīgi pagriezis buru, Vējš pēdējā brīdī novirzīja Mazo Jahtu no bīstamās vietas. Gluži nevarīgu viņš to tikpat kā uz rokām iznesa malā un uzmanīgi novietoja ostā.

Nobijusies, sakaunējusies un atvieglota viņa tur stāvēja – sākumā pavisam nobālusi no satraukuma, tikai buras baltuma dēļ to jau nevarēja redzēt. Mazliet atjēgusies, Mazā Jahta piesārta, un to gan varēja labi redzēt, jo sarkanās buras viņai taču joprojām nebija.

Mazā Jahta jutās ne tikai laimīga par izglābšanos, bet arī pateicīga Vējam. Un arī vainīga par to, ka nebija ņēmusi vērā viņa padomus. Un nokaunējusies par savu dumjo pašapzinību.

Sirds viņai bija tik pilna, ka gribējās brāzmaini pateikties Vējam par izglābšanu un klusi atzīt savu muļķību, un varbūt pat izteikt tādu kā solījumu, ka viņa mācīsies no savām kļūdām un turpmāk centīsies ieklausīties Vēja padomos. Taču to visu nebija iespējams izdarīt bez arvien stiprākas un stiprākas – pavisam briesmīgas! – nosarkšanas, tātad to nebija iespējams izdarīt vispār.

Vējš uzturējās tuvumā – pārbaudīja ostas karogu auklas un sabužināja krūmus. Viņš itin kā kaut ko gaidīja, bet nesagaidījis devās uz kāpu mežu pilnveidot čiekuru notriekšanas prasmi.

Mazā Jahta palika viena. Palēnām izbīlis pārgāja, sasprindzinājums mazinājās un kvēlās jūtas noplaka. Pietvikums vairs tikpat kā nebija manāms.

Divas nākamās dienas Vējš diez kur bija pazudis, un Mazā Jahta varēja atpūsties un mierīgi pārdomāt dzīvi.

Trešajā dienā Vējš bija klāt, un Mazā Jahta nepacietīgi mudināja viņu doties jūrā.

Vai viņa pateicās Vējam par izglābšanu? Nē—e.

Vai Mazā Jahta bija kļuvusi prātīgāka un paklausīgāka? Kur nu!

Vai tāpēc viņa Vējam patika arvien mazāk un mazāk? Gluži otrādi. Pavisam, pavisam otrādi!

Cilvēciņu Ziemsvētki

Divi Cilvēciņi – Vīrietītis un Sievietīte – , kuri ar baltu krāsu reiz bija uzzīmēti uz rūsgana piecstāvnama gala sienas, pamanīja, ka pasaulē kaut kas strauji mainās.

Tas gan nebija nekas gluži jauns. Pie daudzām pārmaiņām viņi jau bija pieraduši.

Cilvēciņi bija uzzīmēti pavasarī, un kopš pavasara bija mainījušies laika apstākļi, gadalaki, Cilvēciņu krāsa, viņu attiecības un noskaņojums. Sākumā viņi bija bijuši koši balti, priecīgi un mīlestības pārpilni un viņus kopā bija saturējusi sirds, uz mūra apvilktā viņiem apkārt ar spilgti sarkanu krāsu. Taču sarkanā nebija bijusi diez cik izturīga – laiks un laika apstākļi to bija pieveikuši drīz vien. Jau vasaras karstumā pēc pirmajām lietūsgāzēm spilgtā sirds bija vairs tik tikko saskatāma.

Baltā krāsa gan nebija tik drīz padevusies, tā bija izturīgāka, taču rudens pusē, paraugoties uz līdzās stāvētāju, gan Vīrietītis, gan Sievietīte ieraudzīja iepelēku, pabalējušu radījumu, tāpēc arvien retāk un retāk pievērsa skatienu viens otram, līdz nedarīja to vairs nemaz.

Taisnību sakot, viņu redzeslokā tomēr palika diezgan daudzi iepelēki, pabalējuši radījumi. Īpaši tie kļuva manāmi vēlā rudenī, kad, piemēram, liepa, kura auga blakus mazajam partikas veikalam, bija zaudējusi krāsaino kuplumu, kas aizsedza laika zoba sen noskrubināto koka sienu, un liela daļa pircēju, kuri steidzās vai, gluži otrādi, lēni čāpoja uz veikaliņu, ikdienas gaitās gribot negribot bija noberzuši nost vasaras saules piešķirto zeltījumu.

Jā, tā nu sanāk: abi Cilvēciņi jau bija pieraduši, ka pasaule, kas ietilpst viņu redzeslokā, mainās – un mainās uz pelēcīgo pusi.

Taču vēlā rudenī kādu dienu viņi pēkšņi pamanīja arī citādas pārmaiņas.

Šaurajā, patumšajā ielā, kurā jau sen nebija redzēts neviens ciemiņš, taisnā ceļā no debesīm ieradās koši baltas sniegpārslas. Viņas bija neredzēti smalkas un daiļas, taču nepavisam nebija atturīgas un augstprātīgas. Dažas sniegpārslas maigi noglāstīja vaigu Sievietītei uz mūra, citas viņai uzsmaidīja. Var jau būt, ka glāsts bija pavisam nejaušs un smaids nemaz nebija veltīts Sievietītei. Tomēr Sievietītei par to nebija daudz jāprāto: viņa jūta, ka brīnišķīgās debesu būtnes ir ieradušās noglāstīt šo pasauli un uzsmaidīt tai – un viņa, lai cik pabalējusi būtu, jutās kā pilntiesīga šīs pasaules daļa.

SKOLAS ĪPA

10.
13.

PĀRTIKA

PĒCIĢUS SVĒTKU

Divi puikas, Paulis un Pēteris, kuru ideju pilnās galvas pat aukstā laikā parasti sedza tikai paspūrušu matu cekuli, visai ielai un pat visai pasaulei nu lepni rādīja koši sarkanas samta cepures ar baltu bumbulīti, un tieši tādu pašu bija uzlicis pastnieks Georgs, kurš līdz tam bija valkājis gluži bezkrāsainu micīti. Vīrietītim iešāvās prātā: nez, vai viņam arī pietāvētu sarkana cepure ar baltu bumbulīti?

Pārtikas veikaliņa logā puslokā nostādītās apputējušās vīna pudeles tagad bija aizsedzis koši zaļš uzraksts "Priecīgus Ziemsvētkus!".

Pasaule bija sākusi mainīties atkal uz krāsaino pusi.

Sākumā gan Sievietīte, gan Vīrietītis klusībā nodomāja: krāsu parādīšanās liecina, ka drīz vien liepa salapos, koka siena aiz tās zariem ieņirbēsies simt maigos toņos, pastnieka Georga bālā seja kļūs zeltaina – vārdu sakot, atkal būs vasara.

Tomēr nebija vis. Mūris, uz kura Cilvēciņi bija uzzīmēti, saules vairs nemaz neapspīdēts, kļuva arvien aukstāks un aukstāks.

Kad katrs Cilvēciņš klusībā bija izburtojis to, ko vēstīja zaļais uzraksts pārtikas veikaliņa logā, abiem radās neskaidra nojausma, ka pasaules mainībai uz krāsaino pusi ir sakars ar priecīgiem Ziemsvētkiem.

Kā Vīrietītis, tā Sievietīte ar pūlēm vēl spēja atcerēties, kas ir prieks, toties par Ziemsvētkiem viņiem nebija ne mazākās saprašanas.

Neizskatījās gan, ka citus šīs pasaules iemītniekus pārmaiņas mulsinātu. Gluži pretēji, daudzi sarosījās, kļuva darbīgāki, mērķtiecīgāki un reizē arī draudzīgāki, uzmanīgāki pret apkārtējiem. Katram, kā vienmēr, bija savas gaitas, taču Cilvēciņi juta, ka tagad tās kaut kā īpaši cieši saaužas kopā.

Viņi redzēja, kā pirmā stāva logs, kurā pēkšņi sarkaniem ziediem bija uzliesmojis līdz tam šķietami snaudošais vai pat panīkušais kaktuss, tā skaistumu nekavējoties aizraida arī mazajai jumta lūkai, kurai stikls bija nomainīts ar aprūsējušu skārda gabalu.

Cilvēciņi dzirdēja, kā koka namiņa abi skursteņi ar atzinīgiem vārdiem apvelta Pauli un Pēteri, kuri, sarkano cepuru bumbulīšiem sparīgi lēkājot, pa ielu nesa zaļu egli.

Viņi saoda, kā blakus ielas biklā kafejnīca ap stūri pārtikas veikaliņam sūta kārdinošu smaržu un vaicā tam padomu: ko vajadzētu pievienot piparkūku mīklai, lai tās būtu vēl gardākas?

Šīs pasaules iemītnieki cits citu atbalstīja un novērtēja, cits citam prasīja padomu, vārdu sakot, veltīja uzmanību.

Tikai abi Cilvēciņi stāvēja malā, nepiedalījās rosībā, neiesaistījās notiekošajā. Tikai abiem Cilvēciņiem neviens nepievērsa uzmanību.

Godīgi sakot, viņi jau pasen nebija veltījuši vērību viens otram un tā īsti arī katrs pats sev. Pēkšņi tas vairs nebija izturams!

Sievietīte pagriezās pret Vīrietīti un jautāja:

– Vai tu zini, kas tie Ziemsvētki tādi ir?

– Nē–e, – mazliet satrūcies, Vīrietītis atbildēja un gribot negribot uzmeta skatienu līdzās stāvētājai.

“Ai, kā viņa, nabadzīte, izdilusi!” viņam nevilus iesāvēs prātā.

– Man liekas, tas nav nekas slikts, – Sievietīte šaubīdamās sacīja un, savām cerībām apstiprinājumu gaidīdama, cieši paraudzījās uz sarunu biedru, ar kuru tik sen nebija pārmijusi ne vārda.

“Cik viņš bāliņš!” viņa satriekta klusībā atzina.

– Ziemsvētki noteikti nav nekas slikts! – Vīrietītis drošināja Sievietīti. – Redzi, tur rakstīts: “Priecīgus...” Priecīgi taču nevar būt slikti!

“Arī viņai derētu gūt mazliet prieka,” Vīrietītis nosprieda. “Tad viņa atspirgtu un atplauktu.”

“Kaut nu tā būtu! Kaut Ziemsvētki – lai arī kas tie tādi ir – būtu priecīgi!” Sievietīte domās vēlējās tik ļoti, ka kļuva mazliet labāk saskatāma. “Tad viņš atgūtu vismaz daļu gaišuma un spēka.”

Kāds tur brīnums, ka abi vienlaikus domāja gandrīz vienas domas! Viņi bija Cilvēciņi, un viņiem piemita cilvēku daba – katrs ne tikai gribēja būt priecīgs pats, bet arī vēlēja prieku otram. Sākumā bikli, bet tad arvien drošāk viņi atsaucās mudinājumam pārtikas veikaliņa logā, kaut arī vēl joprojām saprata tikai pusi teksta.

“Varbūt es viņai varētu sagādāt priecīgus Ziemsvētkus?” Vīrietītis prātoja. “Nav gan skaidrs, kas man būtu jādara...”

Savukārt Sievietīte tajā pašā laikā nodomāja: “Varbūt es varētu palīdzēt Ziemsvētkiem būt priecīgiem? Līdz ar to arī viņš atkal kļūtu priecīgāks.. Tikai man jāuzzina, kas īsti vajadzīgs, lai Ziemsvētki būtu priecīgi.”

Lai izprastu, kas īsti vajadzīgs un kas būtu jādara, kā Vīrietītis, tā Sievietīte sāka cieši pētīt pārmaiņas uz krāsaino pusi, sevišķi vērīgi ieklausīties apkārtējās pasaules skaņās un pat mēģināja iztaujāt savās gaitās tik aizņemtos kaimiņus.

Viņi uzzināja, ka priecīgiem Ziemsvētkiem ir vajadzīgs daudz: košzaļa, kupla eglīte un gaiša noskaņa, spoži rotājumi un piparkūku smarža, dvēseles miers un gards mielasts, mīļas dāvanas un baltas svečītes, jauki dzejoļi un oranži mandarīni.

Cilvēciņiem nekā tāda nebija, un viņi nesaprata, kā vismaz daļu no visa tā sagādāt. No skumjām un bezcerības abi izbalēja vēl vairāk un nu bija tik tikko saskatāmi.

Kā gan Vīrietītis varētu sagādāt kaut vai pavisam niecīgu eglīti, ja viņš nevarēja nokāpt lejā no mūra?

Kur lai Sievietīte izceptu smaržīgas piparkūkas, ja viņai nav ne galda, ne plīts, ne pannas? Cilvēciņi mēģināja lūgt palīdzību citiem.

– Paklau, zēni! Vai jūs, lūdzu, nevarētu... – Vīrietītis uzsauca Paulim un Pēterim, grāsi-damies sarunāt, lai viņi atnes pavisam mazu, pavisam vieglu eglīti. Taču viņa balss bija tik vāra un puikas tik dziļi iegrimuši dāvanu apspriešanā, ka neko sarunāt nebija iespējams.

– Ei! – Sievietīte māja ar roku, cerēdama paaicināt tuvāk kādu kaiju vai balodi, kuri bija apmetušies uz blakusmājas jumta; viņa gatavojās apvaicāties, vai putni nevarētu atnest dažus pavisam vienkāršus eglītes rotājumus – varbūt kādu raibu spalviņu, pāris čiekuriņu... Taču Sievietītes rociņa bija tik caurspīdīga un putni bija tā aizrāvušies ar savu spalvu sapošanu svētkiem, ka viņas mājieni palika nepamanīti.

Gan Vīrietītis, gan Sievietīte turpināja saukt un māt, bet bija pārāk pabalējuši, pārāk vāri, lai piesaistītu kāda šīs ielas iemītnieka uzmanību.

Paguruši viņi beidza saukt un māt. Zaudējuši cerību, viņi vairs pētoši neraudzījās apkārt. Abi saduga un gandrīz vai izplēnēja.

Vīrietītis vairs neietvēra skatienā pārtikas veikaliņa logu ar joprojām īsti neizprasto uzrakstu un durvis, kuras tika virinātas ļoti bieži un enerģiski. Viņš spītīgi lūkojās tikai un vienīgi uz kādu smilšainu, tukšu pagalma kaktu.

Sievietītes acis bija asaru pilnas. Viņa visiem spēkiem centās tās apturēt, tāpēc nevēroja pat brīnišķīgo sniegpārslu deju tieši acu priekšā.

Cilvēciņi nemanīja, kā pirmsvētku rosība ar katru brīdi pieņemas spēkā: pastnieks Georgs iemet pastkastītēs arvien vairāk vēstuļu ar markām visās varavīksnes krāsās; iedvesmas pārņemta mandarīnu smarža paspēj būt vienlaikus daudzās vietās, arī pašā neparastākajās; adventes svečturi itin visiem dāvā arvien vairāk sulīgas, veldzējošas gaismas.

Šī iela, šī pasaule tika padarīta arvien krāsaināka un priecīgāka. Ja Cilvēciņi vēl skatītos un klausītos, tūlīt tūlīt viņi uzzinātu, kas tie priecīgie Ziemsvētki tādi ir.

Taču tad, kad priecīgie Ziemsvētki bija gandrīz gatavi, notika kas neparedzēts.

Svētku vakars jau bija pavisam klāt, taču šīs pasaules iemītnieki pēkšņi jūta, ka viņus pārņem nevis gaiša noskaņa un dvēseles miers, bet nemiers un raizes: šķita, ka kaut kas nav kārtībā, kaut kas ir aizmirsts, nezina kas nokavēts.

Katrs neviļus pārbaudīja: eglīte – dāvanas – mandarīni – dzejoļi...

Gandrīz reizē liepa, pārtikas veikaliņš, Paulis un Pēteris, kaijas un baloži, skursteņi, sniegpārslas, kaktuss, piparkūku smarža un visi pārējie pēkšņi pamanīja: uz rūsganas piecstāvnama gala sienas ir divi izbalējuši, gandrīz caurspīdīgi, ļoti bēdīgi Cilvēciņi. Viņiem nav ne eglītes, ne dāvanu, ne dvēseles miera, ne dzejoļu...

Tajā brīdī pirmsvētku rosība atjaunojās ar vēl nepiedzīvotu sparū.

Liepa sakrustoja savus sīkākos zariņus tā, ka uz mūra tieši starp Vīrietīti un Sievietīti to ēna izveidoja smalku, zaļganu eglīti.

Divi skursteņi nekavējoties pasvieda vējam milzumgaru un biezu piparkūku smaržu, un vējš to cieši aptina ap piecstāvnamu tieši tai vietā, kur bija uzzīmēti Cilvēciņi.

Paulis un Pēteris septiņas reizes skaļi un skaidri – pa visu ielu – noskandēja dzejoļus par sniedziņu un gaismiņu.

Ielas spuldzes brīnumaini ātri pagatavoja trauslas ēnu rotas un iekāra tās eglītes zaros.

Krēslainās debesis atsūtīja mīļu dāvanu – dvēseles mieru.

– Kā mums vēl trūkst? – skaļi prātoja aiz prieka starojošā Sievietīte. – Svecīšu... Kur mēs varētu dabūt svecītes?

Vīrietītis neatbildēja. Krāšņi ziedošais kaktuss viņam bija iedevis sarkano krāsu, un viņš, sakopojis uzmanību, vilka Sievietītei, eglītei un sev apkārt spilgti sarkanu sirdi.

To ieraudzījusi, Sievietīte aiz sajūsmas iečukstēja Vīrietītim ausī dažus vārdus, un vienā mirklī abi divi kļuva tikpat balti un labi saskatāmi kā pavasarī, kad tikko bija uzzīmēti uz mūra. Citas svecītes viņu Ziemsvētku eglītei vairs nebija vajadzīgas. Spodri balti viņi mirdzēja uz rūsganās piecstāvnama gala sienas, koši sarkanas sirds atkal kopā saturēti, un viņiem vairs nebija jājautā, kas tas ir – priecīgi Ziemsvētki...

Princese priedē

Reiz kādā smaržīgā priedē dzīvoja princese, vārdā Anna.

Viņa nebija tur dzimusi un augusi. Bija iegādājies tā, ka princesei Annai nācās saspītēties un aiziet no dzimtās pils.

Tas notika tāpēc, ka ķēniņš meitai neļāva staigāt apkārt saplēstos džinsos.

– Manā pilī saplēstus džinsus nevalkā pat perampuika. Un tu arī nevalkāsi! – karalis sviniģi teica princesei Annai.

– Valkāšu gan! – viņa pretojās tēva gribai. – Visa pasaule staigā saplēstos džinsos!

– Bet tu nestaigāsi! – valdnieks palika pie sava.

– Labi! Tad es jūs atstāšu! – Princese kārtīgi sapūtās, salika mugursomiņā šādas tādas nepieciešamas lietas un devās projām – kurp acis rāda un kājas ved.

Kājas viņu aizveda pie smaržīgas, skaistas priedes.

“Apmetīšos te. Priedē ir veselīga dzīvošana,” princese nolēma, nodibināja priedē nelielu pili un sāka iekārtoties.

Vietas tur bija diezgan.

Vienā zarā Anna iekāra zelta spogulīti, otrā ieāķēja zelta ķemmi, bet trešajā nolika lādīti ar zelta matusprādzēm un gredzentiņiem. Nu viss nepieciešamais bija pa rokai. Atlika tikai paziņot draugiem jauno adresi un dzīvot uz nebēdu.

Tā kā princeses mātei sirds bija tur, kur sirdij jābūt, un tāda, kādai tai jābūt, Annai nevajadzēja rūpēties par dienišķo maizi. Trīsreiz dienā karaliene slepus sūtīja uz priedi uzticamu pavārpuiku ar lieliem zelta termosiem, kuri bija pilni ar garšīgu un veselīgu ēdienu. (Katram saprotamu iemeslu dēļ saldēdienu gan šajos traukos nebija.)

Tā kā princeses tēvam sirds atradās istajā vietā un bija veidota no visdabiskākā materiāla, no kāda vien sirdis tiek darinātas, princesei priedē ne no kā nevajadzēja baidīties. Karalis slepus aizsūtīja uz priedulāju labi apbruņotu sardzes vienību. Sargi postenī mainījās ik pēc divām stundām.

Princesei patiesi atlika tikai dzīvot uz nebēdu.

Viņa to arī darīja. Pirmajā brīvestības dienā viņa izplēsa džinsos piecus caurumus: pa diviem uz katra ceļgala un vienu uz dibena. Tad viņa izjauca bizes, paņēma zelta ķemmi un pārķemmēja matus pāri acīm. Sevišķi ērti gan nebija: necik daudz vairs nevarēja redzēt.

Pēc tam Anna drusku padziedāja svešā valodā, viņa pati īsti nezināja – kādā. Tad izstāstīja sev vienu anekdoti par puikām. Noskatījās sardzes maiņu. Te, mežā, šī ceremonija bija drusku citādāka nekā tēva pils pagalmā. Sardzes vīriem nācās līkumot starp ciņiem un melleņu puduriem. Tas bija tik jocīgi!

Vajadzēja izdarīt vēl kaut ko tādu, kas pili nekādā ziņā nav atļauts. Bet ko?

Paaurēt! Pili princesei aurēt bija stingri aizliegts, jo tur vienmēr apgrozījās visādi ārzemju sūtņi, viesi un iespējamie precinieki.

Bet aurēt briesmīgi gribējās! Pili princesei aurētgrībēšanas dēļ reizēm vai mēlē bija jākož. Nu savā jaunajā mājvietā viņa izaurēsies pēc sirds patikas!

Anna uzkāpa gandrīz pašā priedes galotnē, ievilka elpu un ieaurējās. Ak Dievs, kāda svētlaieme! Princeses zeltainie auri brāzās pār koku galiem, priēžu skujas uzsprikstinādami un bērzu lapas iemirdzinādami. Vējš aiz prieka apmeta sešus kūleņus pēc kārtas, ēnas saķērās rokās un āpgrieza deviņus riņķus. Sardzes virsnieks pirms laika vīriem lika atstāt posteni, jo izskatījās, ka viņi ir galīgi apreibuši.

Tad Anna uzkāpa vēl vienu zaru augstāk, ievilka elpu vēl drusku dziļāk un grasījās laist vaļā tik varenu aurējienu, kādu šī pasaules daļa vēl nekad nebija dzirdējusi.

Skaņas no princeses balssrīkles triecās laukā ar tādu sparpu, ka viņa zaudēja līdzsvaru. Ak Dievs! Viņa krita! Ar galvu pa priekšu viņa lidoja lejā no priedes galotnes!

Par laimi, princeses Annas džinsos bija pamatīgi caurumi. Kāds zars iespraucās džinsu caurumā un Annu kritienā apturēja. Viņa palika karājamies priedē ar galvu uz leju.

– Ir nu gan priede! – princese Anna dusmīgi iesaucās. – Tik slideni zari!

Kā jau visas princeses, Anna negribēja atzīt, ka pati bijusi neveikla.

Kārtības labad princese ieraudājās. Tā kā viņa karājās ar galvu uz leju, asaras tecēja pār pieri un pilēja zemē reizē ar priedes sveķiem.

Princese raudāja gan, bet, taisnību sakot, sevišķi stipri nobijusies nebija. Viņa bija pārliecināta, ka tūlīt kāds viņu izglābs. Un pēc tam droši vien apprecēs, lai viņa varētu dzīvot laimīgi.

Taču tas nemaz tik ātri nenotika.

Sardzes vīri stāvēja kā sastinguši – laikam gaidīja pavēli, bet virsnieks ātrumā nespēja to izdomāt. Putniem šķita, ka viss kārtībā – princese karājas tieši tā, kā grib karāties. Neviena cita tuvumā nebija.

– Kas tā par lietu! – Princese kļuva pavisam nepacietīga. – Trīs minūtes pagājušas, bet vēl joprojām neviena glābēja!

Par laimi, caur priedulāju tieši tobrīd jāja kaimiņvalsts princis Dāvis. Pirms pāris stundām viņš bija atstājis tēva pili, jo karalis viņam neļāva staigāt apkārt saplēstos džinsos. Spītībā kvēlodams, Dāvis bija paķēris dažas nepieciešamas mantas, apseglojis savu balto zirgu un devies turp, kurp acis rāda.

– Ei, ko tu tur dari? – princesi Annu ieraudzījis, princis Dāvis uzsauca.

Princesei šis jautājums šķita muļķīgs, bet vienā mirklī viņa aptvēra – labāk tāds nekā nekāds.

– Trenējos! – viņa diezgan spīvi atbildēja un sapurināja matus tā, lai tie noslaucītu no pieres asaras. Annai nepavisam negribējās tieši un atklāti lūgt princim Dāvim palīdzību. Viņa izmantoja pirmo viltību, kas ienāca prātā, un apvaicājās:

– Vai tu arī negribi patrenēties?

– Gribu gan! – Vienā stiepienā Dāvis bija nost no zirga un priedē augšā!

Ar galvu uz leju priedē karādamās, veiklā princese izkārtāja tā, ka princis viņu izglāba gan, bet pats to nemaz neuzzināja.

Vai tas nozīmē, ka šim notikumam nav kārtīga nobeiguma? Vai tāpēc, ka izglābšana nebi-ja īsta izglābšana, viņi abi neapprecējās un nedzīvoja laimīgi?

Nu, apprecēties viņi patiešām neapprecējās, vismaz tad ne, jo bija pārāk jauni.

Taču laimīgi viņi dzīvoja gan!

Princese Anna ierādīja princim Dāvim priedē piecus prāvus zarus. Viņš tur ērti iekārtojās – iekāra zelta makšķerkātu, kabatas nazi, tālskati un loku ar bultām.

Tad abi karaļu pēcteči ķērās pie darba un izplēsa prinča džinsos sešus elegantus caurumus.

Pēc tam viņi uzkāpa priedes galotnē un sāka aurēt. Viņi aurēja tik vareni, ka sardzes virsnieks pavēlēja vīriem aizbāzt ausis ar baltajām sūnām un mainīt tās ik pēc stundas.

Žēl tikai, ka aurēšanai pienāca gals, pirms princese Anna un princis Dāvis bija izau-rējušies, cik sirds kāro.

Gandrīz reizē abu karaļbērnu vecāki atsūtīja uz priedulāju karaliskās karietes, kurām bērni bija jāaizgādā katrs uz savu pili.

Princesei Annai vakarā noteikti bija jābūt mājās, lai viņa varētu sagatavoties nākamās dienas ballei, kurā ieradīsies draudzīgās kaimiņvalsts karaļpāris ar savu dēlu princi Dāvi.

Savukārt princim Dāvim vakarā katrā ziņā bija jābūt mājās, lai viņš paspētu saposties nākamās dienas ballei, kurā viņu kopā ar vecākiem gaidīs draudzīgās kaimiņvalsts karaļpāris ar meitu princesi Annu.

Katrā kariatē atradās sainis ar tīrām, jaunām drānām, lai karaļbērni varētu atgriezties katrs savā pilī pieklājīgā izskatā.

Princis un princese nopūtās un uzvilka tīrus džinsus un džemperus. Saplēstās bikses viņi satina vienā vīstoklī un paslēpa vecā celmā netālu no priedes. Tad abi pamatīgi iezīmēja to vietu, lai nākamreiz viegli varētu atrast.

Kad balle bija galā, Annas māte, smagā kroņa nospiesto pieri masēdama, priecīgi teica savam karalim:

– Mūsu meitai atpūta mežā nākusi tikai par labu. Vai ievēroji, cik rāmi viņa dejoja, cik klusi sarunājās? Neviena izlēciens – neviena pēkšņa indiāņu kliedziens, neviena nēģeru dejas riņķa!

Savukārt kaimiņpili Dāvja tēvs, uz mīkstā paklāja ērti atlaidies, apmierināts stāstīja savai karalienei:
– Laikam Dāvim tas lielais dullums būs pāri. Šoreiz viņš dejas vidū nesāka žāvāties un nepaziņoja, ka dosies parkā pakāpelēt kokos. Paldies Dievam, būs tapis prātīgāks!
Tikai princese un princis zināja, vai viņi bija kļuvuši prātīgāki vai arī bija noticis kas cits.

Muzikants un viņa Sieva

Reiz dzīvoja kāds Muzikants, kurš brīnišķīgi pūta tauri. Ilgus gadus viņš bija spēlējis labā orķestrī, koncertējis daudzās pasaules pilsētās. Bet tad nāca grūti laiki – orķestris izjuka.

Muzikants, protams, stipri noskuma, bet dūšu nezaudēja. Viņš ņēma savu tauri un gāja uz vecpilsētu spēlēt garāmgājējiem, baznīcu torņiem un mākoņiem.

Viņš tur ievāca drusku naudas – pavisam nedaudz, jo baznīcu torņi un mākoņi nebija nekādi bagātie klausītāji. Un diemžēl tajos grūtajos laikos tas pats bija sakāms par garāmgājējiem. Tomēr bez maizes Muzikants un viņa Sieva nepalika.

Tad nāca vēl grūtāki laiki – Muzikanta Sieva saslima. Viņas ārstēšanai bija nepieciešamas ļoti dārgas zāles.

Vecais taurētājs ārkārtīgi satraucās, bet dūšu nezaudēja.

Viņš pūta savu tauri caurām dienām un augiem vakariem. Viņš izvilināja no tās vis-skaistākās melodijas, kādas jēlkad dzirdētas.

Garāmgājēji, baznīcu torņi un mākoņi sāka mest viņa cepurē vairāk naudas, tomēr vēl joprojām pārāk maz, lai viņš varētu nopirkt dārgās zāles.

Vecais Muzikants stipri sabēdājās, bet dūšu nezaudēja.

Viņš pārdeva savu uzticamo tauri un nopirka zāles.

Taču bija jau par vēlu – viņa Sievu zāles vairs nespēja glābt.

Viņa nomira.

Un vecais Muzikants zaudēja dūšu.

Viņam vairs nebija ne Sievas, ne taures, ne dūšas, ne dzīves prieka.

Līdz tumsai viņš klīda pa vecpilsētas ielām un laukumiem, it kā pats bez dzīvības būtu palicis. Vīrs staigāja tik ilgi, kamēr viņam vairs nemaz nebija spēka.

Tad vecais Muzikants noslīga zemē stings un kluss. Tikai viena pati sāpīga nopūta izlidoja no viņa mutes.

Gadījās tā, ka vārā nopūta ielidoja tieši ūdens notekcaurulē. Tā kā Muzikants visu laiku bija pūtis tauri, neviens viņa dvašas dvesiens nebija parasts elpas izpūtiens. Arī šo nopūtu neveidoja tikai izelpotais gaiss un izciestās sāpes. Nopūta ieplūda notekcaurulē un,

izvijusies tai cauri, kāpa pret debesīm brīnišķīgas taures skaņas veidā.

Muzikanta Sieva debesīs šo skaņu dzirdēja. Savā mūžā viņa bija iemanījies no vienas pašas skaņas sajaust, ka pūtējs ir viņas vīrs.

Sieva debesīs nodomāja:

“Paldies Dievam, viņš nav zaudējis dūšu! Tāds nu viņš man ir: bez taurēšanas nespēj iztikt ne brīdi!”

Un Muzikanta Sieva noplūca no debesu krūma baltu ziedu un iesvieda to tieši vīram klēpī.

No tā, cik zieds bija balts un cik viegli tas ielidoja tieši klēpī, Muzikants tūlīt noprata, kas to sūta.

Un vīrs priecīgi nodomāja:

“Paldies Dievam, nekas nespēj viņu mainīt! Tāda nu viņa man ir – vienmēr un visur atradīs kādu puķi. Bez tām viņa vienkārši nespēj iztikt!”

Lai Sieva manītu, ka vīrs ziņu saņēmis, Muzikants sāka pūst ūdens notekcaurulē viņas mīļāko melodiju.

Skanēja labi – tīri, dzidri un maigi. To atzina arī baznīcu torņi un vecās mājas, un mākoņi, un bruģa akmeņi, un koki.

Muzikants iejūsmojās un metās izmēģināt arī citas notekcaurules.

Augu nakti viņš staigāja pa vecpilsētu un ar notekcauruļu palīdzību sūtīja pret debesīm tādas melodijas, kādas bija pelnījusi viņa dārgā Sieva, viņa mīļā pilsēta un visa skaistā pasaule.

Lai arī kurā vecpilsētas stūrī viņš būtu, Sieva viņu nekļūdīgi atrada un atalgoja viņa priekšnesumu ar baltu ziedu.

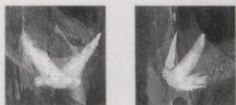
Vēlāk, kad abi satikās, Muzikants atzinās:

– Zini, es toreiz pavisam biju zaudējis dūšu. Ja nebūtu patrāpījusies pa mutei tā notekcaurule un ja tu nebūtu devusi ziņu ar tiem baltajiem ziediem, es laikam gan drosmi nekad nebūtu atguvis.

Sieva tikai pasmaidīja un rāmi sacīja:

– Ko nu tu tagad runā! Tas taču nepavisam neizskatītos pēc tevis...

Meža un Miglas klusēšana

Mežam ir daudz draudzeņu un draugu, ar kuriem viņš labi pavada laiku – aprunājas, mērojas spēkiem, parotaļājas un kopā izdzied simtiem dziesmu.

Viņam nekad neaptrūkst vielas sarunām ar Rītu, Dienu, Vakaru un Nakti. Reizēm ar kādu no tiem Mežs lietišķi apspriež sēņu ražu vai gaisa mitrumu, bet citkārt apmainās garām filozofiskām domām par mūžību, kas ir vēl noslēpumaināka par visdziļāko egļu biežokni.

Savukārt Negaiss ir interesants sacensību partneris. Kad Mežs ar viņu mērojas spēkiem, abi bieži vien aizraujas kā cīkstoņi, kuri cīņas karstumā aizmirst, ka ir sportisti, un savaino viens otru, līdz atjēdzas, norimstas un salabst.

Toties dziedāšana nesavaino nekad. Gluži otrādi – tā palīdz sadziedēt cīņā gūtās brūces un tikt galā ar niknumu, kas gribot negribot modies.

Mežam ļoti patik dziedāt, bet pēc dabas viņš nav solists. Mežs atraisās, dziedādams korī – jo lielākā, jo labāk, vislabāk apvienotajā kopkorī, kur zemes, šosejas, mežsarga suņa un dzelzceļa sliežu zemajām balsīm savas augstās balsis pievieno Zvaigznes.

Mežam ir plaša sirds, draugu un draudzeņu viņam daudz. Gandrīz nekad nenorimst sarunas, dziesmas, joki, rotaļu un sacensību trokšņi.

Viena draudzene – Migla – ir īpaša. Ar viņu Mežs klusē.

Kad Migla nemanāmi atnākusi un nostājusies tieši tur, kur stāv Mežs, viņš apklust un draudzenei izklusē pašas slēptākās domas un jūtas.

Mežs izklusē Miglai savas bažas par to, ka izcirtumi, kurus Cilvēki nemitīgi pleš plašumā, kādu dienu var apvienoties un kļūt par vienu varenu Izcirtumu, daudz spēcīgāku par Negaisu, kurš aizrāvieš cīņā.

Mežs izklusē arī savu brīnišķīgo ieceri: pašās skaistākajās eglēs, priedēs, bērzos viņš jau sen klusītēm cenšas izaudzēt īpašus čiekurus un spurdzes, no kuriem reiz jālist sēklu zelta lietum, kas liks zaļot tik pasakainam vērim, silam, damaksnim, gāršai, birzij, liekņai, dumbrajam, pret kuriem itin neviens negribēs pacelt roku.

Un viņš izklusē Miglai savas bailes no tā, ka neprātis vai līdz Izcirtuma uzvarai nepaspēs tādus čiekurus un spurdzes izaudzēt.

Migla nekad neko nesaka, arī viņa klusē, taču nedara to tāpat vien. Migla klusē Mežam līdzī, viņas klusēšana ir iejūtīga un līdzdalīga. Un gandrīz vienmēr pienāk brīdis, kad abiem – Mežam un Miglai – ir viena kopīga klusēšana, dziļa un mazliet zeltaina, jo to iekrāso Meža iecerētais sēklu zelta lietus.

Vienmēr, kad Migla, tikpat nemanāmi kā atnākusi, atkal ir pagaisusi, Mežam šķiet, ka īpašos čiekurus un spurdzes viņš spēs izaudzēt pavisam drīz.

Mežs var paļauties uz viņu abu kopīgo klusēšanu kā priekos, tā bēdās, gan baltās, gan nebaltās dienās.

Arī tajās nebaltajās dienās, kas sekoja Cilvēku sarīkotajām džipu sacīkstēm, Mežam tika ne vien vaimanas, lāsti un čuksti, bet arī klusēšana.

Džipi nebija tikai rēkdami triekušies pa kādā izcirtumā ierīkoto trasi un smilšainajām stigām – tie bija plosījušies arī pa jaunaudzi un ceļmalām. Kad vēl vakarā ārdīšanās bija galā, Mežs, apjucis un satriekts līdz dziļumu dziļumiem, mēģināja saprast, kas noticis. Bet vai tad iespējams aptvert, ka pilnīgi izpostīts Lielais skudru ceļš un no zemes virsas bez pēdām pēkšņi pazuduši dzīvu būtņu simti? Vai iespējams uzreiz noticēt, ka lielās mašīnas krustām šķērsām braukušas pāri dzīvam mētrājam, kur katrs mellenājs ir tik gleznains kā kociņš kādā no dārgajām japāņu dabas kompozīcijām *bonsai*?

Mežs nespēja ne saprast, ne aptvert, ne noticēt, bet viņš juta lielas dusmas un dziļas bēdas.

– Cilvēki ir ļauni! – viņš uzsauca Naktij, kura līdzcietīgi centās postāžu piesegt ar tumsu.

– Viņi ir plēsonīgāki par vilkiem un indīgāki par odzēm! Viņi posta un nogalina prieka pēc!

– Ne jau visi, pat ne vairākums, pat lielākā daļa ne! – Nakts bija par to pārliecinājusies pati, un viņa gribēja būt taisnīga. Taču Meža balsi izskanēja tāds rūgtums, ka Naktij zuda vēlēšanās pievērst viņa domas lielākajai daļai Cilvēku. – Jā, daudzi, ļoti daudzi ir cietsirdīgi, – viņa piebalsoja Mežam, un arī tā bija taisnība, – man liekas, neželība pasaulē strauji iet plašumā...

– Es atriebsos Cilvēkiem! – Mežs draudēja, kad Nakts ne tikai bija jutusi līdzīviņam bēdās, bet arī pastiprinājusi viņa dusmas. – Man ir daudz līdzekļu: indīgas sēnes, krītoši koki, plēsīgi zvēri, vadātājs un maldugunis... Es Cilvēkiem nemūžam nepiedošu!

– Tu pats pēc tam jutīsies slikti! Tev būs kauns, un tev viņu būs žēl! – paredzēja Negaiss, kurš bija ieradies paspēkoties ar Mežu, bet, džipu nodarītos postījumus ieraudzījis, aprāvās un

norima, neko pat neuzsācis. Kad Negaiss manīja, cik kareivīgi Mežs noskaņots, cik stingra ir viņa tumšā apņemšanās, tas vairs nemēģināja kaut ko paredzēt, bet nostājās Meža pusē.

– Patiešām vajadzētu viņus krietni pārmācīt! Es iešu tev talkā; divatā mēs viens divi tiksīm galā!

– Cilvēki visu saārda un izposta; viņiem nav ne mazākās tieksmes pēc skaistuma! Tātad viņi neko skaistu nav pelnījuši! – Nakts un Negaissa atbalsts bija tā uzkurinājis Meža atriebības garu, ka ienaidniekiem viņa iztēlē vairs nebija nevienas labas īpašības. – Kāds muļķis es biju, kad gribēju pasaulē sūtīt brīnumainu sēklu zelta lietu!

– Nav tiesa! – protestēja Zvaigznes, kuras gribēja Mežam pavērt plašus apvāršņus, lai viņš uz savu nelaimi var paraudzīties citām acīm, visu pārdomāt un varbūt rast dvēseles mieru. – Cilvēki paši ir radījuši vienreizējus dārzus un pilsētas... – Taču, jauzdamas, cik Mežs ir pārliecināts par savu domu un rīcības pareizību, Zvaigznes nolēma, ka mainīt Zemes iemītnieka uzskatus būtu veltas pūles. Ja ņēma vērā viņa redzesloku, tiem varēja pievienoties. – Tā jau ir: Cilvēku skaistuma izjūta bieži vien ir ārkārtīgi sekla un šaura; reti kad viņi tiecas pēc tā skaistuma, kas nav rokām satverams un aptaustāms!

Nakts, Negaiss un Zvaigznes nepameta Mežu grūtā brīdī. Kā vienmēr, draugi bija klāt. Šoreiz tie uzklausīja viņa žēlabas un balstīja viņa dusmas.

Rītam austot, Nakts, Negaiss un Zvaigznes atstāja Mežu joprojām rūgtuma pilnu un atriebes tieksmes pārņemtu. Taču ilgi viņš nepalika viens. Nemanāmi atnāca Migla un nostājās tieši tur, kur stāvēja Mežs, kura brūces vēl nebija apdzijušas un sāpes nebija rimušas. Šoreiz gan viņš gribēja runāt, varbūt pat kliegt, tomēr apklusā kā parasti. Mežs izklusēja Miglai bēdas par nogalinātajām skudrām un sāpes par Cilvēku nežēlību, viņš izklusēja savas atriebes alkas un bažas par veiksmi ciņā, un tad, pats to nemaz negribēdams, negaidīti izklusēja šaubas par savas rīcības pareizību, kaunu par taisnprātību, skumjas par to, ka vairs nemēģinās radīt sēklu zelta lietu...

Kā parasti, Migla neko neteica. Viņa klusēja – iespējams, vēl iejūtīgāk un līdzdalīgāk nekā citreiz. Un tad pienāca arī brīdis, kad abiem – Mežam un Miglai – bija viena kopīga klusēšana. Šoreiz tā bija ne tikai dziļa, bet arī sāpīga un skumja.

Un – cik dīvaini! – tā bija daudz zeltaināka nekā jebkad iepriekš, it kā tūlīt tūlīt vajadzētu sākties ilgam un raženam sēklu zelta lielumam.

Tiklīdz Migla bija nemanāmi pagaisusi, Mežs ķērās pie brūču apkopšanas. Tas nebija viegli, bet viņu mudināja vēlēšanās drīzāk izmēģināt jaunu paņēmieni brīnumaino čiekuru audzēšanā. Mežam pirms brīža bija radušās dažas neparastas idejas par to, kā eglei vai priedei likt griezt čiekurus pret sauli kā saulespuķei ziedu, lai labāk uzkrātu gaismu, un vairāk par visu pasaulē viņš alka tās pārbaudīt.

Mūris Rūdolfs un pavasara ēna Hēbe

Mūris Rūdolfs visu ziemu apzinīgi un pašreizējīgi bija sildījis un sargājis savas mājas iedzīvotājus – nelaidis viņiem klāt salu, asu vēju un slapjdraņķi. Viņam tikpat kā nemaz nebija atlicis laika domāt un rūpēties par sevi.

Nu bija klāt pavasaris, un lielākā daļa iemītnieku atstāja māju, mūrim ne paldies nepateikuši: daži devās zaļumos, citi uz ārzemēm, pārējie uz parku vai alus dārzu.

Varētu kāds vismaz pa ceļam uz ārzemēm vai alus dārzu mazliet parūpēties par mūri Rūdolfu – iecementēt stingrāk kādu izkustējušos ķieģeli, uz Rūdolfa uzzīmēt bultas cauršautu sirdi vai apmiļot viņu ar skatienu, taču tā nenotika.

Mūris Rūdolfs tagad gatavojās pats padomāt un parūpēties par sevi. Viņš apņēmās veltīt uzmanību veselībai – tiksmi un mazliet apcerīgi pasildīties pavasara saulītē. Ko gan vairāk viņš varētu darīt, un, taisnību sakot, kas tad arī būtu daudz patīkamāk?

Rūdolfs atradās tik ciešā citu māju ielenkumā, ka saule viņam un viņš saulei tā īsti tika klāt vienīgi neilgu laiciņu gadā, aprīlī, turklāt dažas stundas dienā, pievakarē, īsi pirms rieta, kad saule jau bija sasildījusi daudzas skaistas namu fasādes un arī necilas sienas.

Katru gadu Rūdolfs ļoti gaidīja aprīli un, kad tas bija atnācis, ik dienu īpaši gaidīja pēcpusdienas stundas un ik dienu īpaši tām gatavojās.

Nu mūris Rūdolfs manīja: jau šodien viņš jutīs, ko nozīmē sildīties, nevis tikai sildīt un sildīt...

To gaidīdams un tam gatavodamies, viņš pameta ieslīpu skatienu kādas kaimiņu mājas logos – un ieraudzīja savu atspulgu.

Negluds, raupjš un pelēcīgs. Smagnējs un neveikls. Mūris steigšus novērsa skatienu un pacēla acis pret dūmakaini sārtām aprīļa pēcpusdienas debesīm. Tomēr logu spoguļos redzētais neizgāja viņam no prāta. Negluds, raupjš un pelēcīgs. Smagnējs un neveikls. Nuja, tā ir bijis vienmēr – astoņdesmit deviņus ar pusi gadus.

Tūlīt arī bija klāt tā vienreizējā stunda, kad saule uzklāja Rūdolfam sārtu, siltu gaismu. Viņš jutās bezgala pateicīgs un aplaimots, taču kļuva vēl biklāks nekā tad, kad stāvēja citu namu ēnā.

“Nu visi skaidri redz, ka pagājušās ziemas sals un saspringums ir radījis daudzas jaunas neģlītas plaisiņas,” viņš nodomāja. “Un mana krāsa, ak kungs!...”

Ja Rūdolfs tagad uzdrošinātos iemest skatienu logu spoguļos, viņš ieraudzītu, ka pavasara saule ikvienam, kurš grib redzēt, rāda, cik šis mūris ir lielisks. Ar kādu vīrišķīgu maigumu viņš atstaro aprīļa sārto gaismu, izceļot tās trauslo skaistumu! Cik daudzkrāsaini un smalki laika raksti viņā lasāmi! Cik noteikti un reizē saudzīgi viņš velk savu apveidu līniju pret maigajām debesīm!

– Dafne, paskaties, cik brīnišķīgs mūris! – pēkšņi atskanēja tik valdzinoša balss, ka Rūdolfs gribot negribot pacēla skatienu, lai redzētu gan runātāju, gan to mūri, kurš saņem tik jauku novērtējumu.

Tajā pašā brīdī viņš manīja, ka uz viņa vieglāk par vieglu nolaižas divas būtnes. Nu tās bija Rūdolfam tik tuvu, ka viņš pat nevarēja svešinieces redzēt. Toties skaidri varēja dzirdēt katru vārdu, ko tās saka.

– Kas nu tur sevišķs, Hēbe! – teica cita balss. – Viens parasts, raupjš, smagnējs mūris. Tādu te ir simtiem, varbūt pat tūkstošiem. Uzmanies, ka nesaskrāpē ādu! Toties Grieķijā... Grieķijā gan...

– Ak, Dafne! Tu tikai par savu Grieķiju! – pirmās balss īpašniece, tātad Hēbe, jautri atsaucās. – Nu tad beidzot saņemies un aizlido uz to Grieķiju! Pārbaudi, vai tur mūri ir tik gludi kā zīds un maigi kā samts. Piedod, es nedošos tev līdzī, šopavasār noteikti ne!

Mūris Rūdolfs nevarēja nociesties un, elpu aizmēģis, nedroši iemeta skatienu logu spoguļos.

Uz viņa bija nolaidušās divas jauniņas, viegliņas un brīnum daiļas pavasara ēnas!

Dafnei mati brīvi plīvoja ap galvu, savukārt Hēbei tie bija savīti skaistā mezglā. Katra roku un kāju kustība viņām bija līgana kā dejojājām; pēdiņas vienmēr nostieptiem pirkstgaliem, plaukstas kā plaukstoši ziedi.

Abas, Hēbe un Dafne, bija skulptūru ēnas. Skulptūras, kuru dzimtas koku saknes meklējamas senajā Grieķijā, cēli un pacietīgi stāvēja uz kāda grezna un vērtīga nama, un viņu ēnām, labi audzinātām, akurātām un vienlaikus iedvesmas pilnām, vienmēr bija jāatrodas to tuvumā. Tikai vienu mēnesi gadā – aprīlī – , kad atmaiga ne tikai zeme un koki, bet arī akmeņi, skulptūru ēnām bija brīvdienas.

Dafne jau sen kāroja brīvdienās aizlidot uz savu senču dzimteni Grieķiju, un arī Hēbe labprāt reiz tur paciemotos. Reiz, bet ne šopavasār.

Šopavasār Hēbe ļoti vēlējās piedalīties ikvienā Mēnesnīcas deju naktī, kas pilsētas galve-

najā laukumā pulcēja visdažādākos dejojājus, un, protams, arī pašā galvenajā deju naktī – Pilnmēness ballē, kurā, kā viņa bija dzirdējusi, atgadoties vislielākie brīnumi.

Pirms Mēnesnīcas deju naktīm Hēbei mazliet vajadzēja patrenēties dejošanā, jo ilgā uzturēšanās stingās un stingrās skulptūras tuvumā viņu bija padarījusi biklu. Ēnu nomāca doma, ka viņa ir sīka, bezkrāsaina un neievērojama. Diez vai kāds viņu uzlūgs uz deju, un, ja nu arī uzlūgs, tad šis “kāds” noteikti nebūs vējrādis Ričards, staltais bruņinieks, kurš drosmīgi stāvēja vissmailākā tornīša galā.

Ai, ja ēnai būtu tāda pašapziņa kā viņas skulptūrai, kura, īpašu starmešu izgaismota, slējās augstu pāri ielai un nesarkstot uztvēra tai veltītos sajūsmas skatienus! Taču tādas pašapziņas Hēbei nebija, un arī dejošanas iemaņas gada laikā varbūt bija zudušas...

– Paklau, Dafne! Šis mūris ir tāds zeltains un silts, turklāt nav slidens... Un te ir tik daudz spoguļu, toties, šķiet, nav nelūgtu skatītāju... Paliksim te un patrenēsimies dejojot! – Hēbe nostājās graciozā pozā un vēroja sevi vienā no logu spoguļiem.

– Tu gribi trenēties šajā kaktā?! – Dafne nevērīgi izmeta. – Uz jaunā lielveikala sienas noteikti ir daudz jautrāk! Es gan steigšos turp! Pirms lidojuma uz Grieķiju...

Taču Hēbe nelaidās Dafnei līdzi uz jaunā lielveikala sienu. Paškritiski pētīdama sevi logu spoguļos, viņa uz mūra Rūdolfa izmēģināja visdažādākās dejas – gan polonēzi un valsi, gan daudz modernāku virpuļošanu. Viņa izmēģināja arī daudz ko citu – atraisīja matu mezglu un ļāva cirtām slidēt pār pleciem; pētīja sevi pretskatā un no sāniem, cenšoties izšķirties, kā viņa ir labāk pamanāma; trenējās droši un atraisīti uzsmaidīt pati savam spoguļattēlam.

Mūris Rūdolfs stāvēja kā sastindzis, bet ne jau no aukstuma vai atbildības nastas radītā sasprindzinājuma. Viņš bija kā sastindzis aiz brīnumiem, bijības, sajūsmas, prieka, satraukuma, kā arī aiz bailēm no tā, ka viņš tomēr varētu nederēt pavasara ēnas deju stundai. Tūlīt tūlīt Hēbe varēja atzīt, ka viņš ir pārāk raupjš, negluds vai, gluži pretēji, slidens.

Rūdolfs saņēma visus spēkus, lai būtu tik līdzens, cik vien iespējams. Viņš pūlējās vēl vairāk nekā tad, kad apzinīgi un pašaieliedzīgi savas mājas iedzīvotājus sargāja no sala, vēja un slapjdraņķa.

Mūrim kļuva karsti. Viņam šķita, ka no visām – gan vecajām, gan jaunajām – plaišiņām tūliņ izspiedīsies sviedri, kas samērcēs ēnas Hēbes plāno tērpu un smalkos matus. Viņu pat

pārņēma izmisums. Rūdolfš pamanīja, ka Hēbe dejodama ir aizvirzījusies uz augstāko vietu pie paša jumta un uzturas tikai tur. Un pēc brīža no daiļās ēnas vairs nebija ne miņas.

Tātad viņš tomēr bija tik negluds vai, gluži otrādi, slidens, tik raupjš un nepatīkams, ka ēna, kura sākumā viņu novērtēja atzinīgi, ir devusies projām, ne ardievas nepateikusi!

Rūdolfš saduga un visu vakaru stāvēja, ne acu nepaceldams.

Naktī gan viņš pacēla acis – uz zvaigzni, kas dzidrajās, vēsajās pavasara debesīs mirdzēja tik dzīvīgi, ka nebija iespējams kaut reizi pa reizei uz to nepaskatīties. Celdams skatienu uz zvaigzni, Rūdolfš gluži neviļus ielūkojās logu spoguļos un tik tikko tur manīja savu tumšo apveidu. Pēkšņi viņam iešāvās prātā: vai tik viņš, dumiķis, nebija velti noskumis? Ēna taču nevarēja dejot uz viņa tad, ja viņš grima tumsā vai citā ēnā! Varbūt viņa neatvadījusies pazuda ne jau tāpēc, ka bija atzinusi Rūdolfu par sliktu deju partneri, pareizāk sakot, deju laukumu, bet tikai tāpēc, ka mūri vairs neapspīdēja saule! Varbūt viņa bija gluži apmierināta ar deju stundu un rīt pievakarē atkal būs klāt – smalka, daiļa, vijīga, brīnišķīga, talantīga, gudra, pasakaina, eleganta, vienreizēja...

Visu nakti, brīdi pa brīdim acis uz zvaigzni paceldams, mūris Rūdolfš gan miegā, gan nomodā sapņoja par burvīgu aprīļa pēcpusdienu, kad viņš, stalts, zeltains un tikai mazliet uztraucies, pāsniedz ēnai Hēbei vijolišu pušķīti un kopā ar viņu sāk griezties elpu aizraujošā dejā.

Gaismai atāustot un viņa apveidus logu spoguļos mazliet skaidrāk iezīmējot, Rūdolfš gan saprata, ka sapnis par griešanos elpu aizraujošā dejā ir pārdrošs, varbūt pat nepiepildāms, tomēr viņš nesadrūma. Rūdolfš gatavojās pievakares jaukajām saules stundām, cerēdams, ka varbūt tās būs arī ēnas Hēbes stundas.

Viņš izslējās, cik stalti vien spēja, un bez kādas žēlastības stingri nopētīja sevi spoguļos. Astondesmit deviņi ar pusi gadi. Vai viņš, hm, nav zaudējis sportisko formu? Vai otrā stāva līmenī nav tāds kā – kā apaļums? Un apmēram piektajā stāvā – vai tur nerēgojas tāds kā iedobums? Un kas tie par zāles kušķīšiem starp dažiem ķieģeļiem?! Mūris tūlīt pat palūdza diviem baložiem, lai tie izrauj katru sīkāko stiebriņu, kas atrodas augstāk par nama pamatiem.

Visu rīta cēlienu mūris Rūdolfš pūlējās nopurināt no sevis putekļus un smiltis, kā arī atrast visstabilāko pozu, lai viņš neiedrebētos pat tad, ja gadījumā, piemēram, tuvākajās ielās desmitkārstotos mašīnu straume.

Un visu dienu mūris Rūdolfš krāja siltumu, lai ēnai Hēbei novakarē būtu jauka dejošana, varbūt pat jaukāka nekā naktī galvenajā pilsētas laukumā.

Kad saule uzklāja mūrim sārta, siltu gaismu, viņš bija tā satraucies, ka notrīsēja, par spīti savai apņēmībai būt gludam, nesatricināmam un nevainojamam. Klusībā viņš sevi par to kaunināja un rāja.

Ja mūris apjaustu, cik burvīgi, viņam nodrebot, virmoja pavasara gaisma!

Varbūt tieši tāpēc ēna Hēbe atkal bija klāt. Šajā pēcpusdienā viņa trenējās vēl cītīgāk un pētīja sevi spoguļos vēl vērīgāk. Viņa atkal un atkal zibināja kājiņas, pacietīgi atkārtodama visai sarežģītus soļus, un, kaut arī viņas pieskārieni nebija cieti un asi kā, piemēram, tad, kad kāda meitene augstpapēžu kurpītēs lec pa grīdu, citam mūrim varbūt tas drīz vien apniktu.

Rūdolfš pieskārienus tikpat kā nejuta, toties viņš juta prieku un lielu vēlēšanos, lai saules gaisma viņu klātu ilgāk, daudz ilgāk.

Tomēr drīz vien sārtais laukumiņš jau bija par mazu, lai ēna Hēbe tur sagrieztu kaut vai pavisam mērenu virpulīti, un tad tas pazuda pavisam. Tam līdzī pazuda arī pavasara ēna Hēbe, atstādama mūrim Rūdolfam cerību, ka nākamajā dienā viņa atkal būs klāt.

Jā, arī nākamajā un aiznākamajā dienā ēna Hēbe nolaidās uz mūra Rūdolfā un cītīgi dejoja, līdz jumta malā pazuda pats pēdējais saules apgaismotais sārtais laukumiņš.

Piektajā pievakarē viņa viegli noplanēja uz mūra, un Rūdolfš, kā parasti, stalti izslējies un visādi citādi rūpīgi sagatavojies, juta viņas dejas soļus, kurus nesajauktu ar tūkstoš citu ēnu kustībām. Taču tad viņš manīja, ka pēc dažiem soļiem Hēbe pēkšņi apstājas un paliek uz vietas. Vai viņa piepeši bija iedomājusies pievērsties spogulim, lai izmēģinātu jaunu matu sasuku?

Tajā pašā brīdī mūris Rūdolfš juta, ka pār viņu sāk ritēt mazas, vieglas ēnu lāsītes.

Astoņdesmit deviņos ar pusi gados mūrim Rūdolfam pāri bija slīdējuši siltu un saltu lāšu miljoni, taču neviena no tām viņu nebija skārusi tik jūtami kā šīs pārļaini pelēkās ēnu asariņas.

– Kas noticis? – viņš neviļus jautāja, kaut arī nebija ne radis, ne nodomājis uzrunāt ēnu Hēbi, katrā ziņā tā, pilnīgi bez gatavošanās, jau nu ne.

– Viņš... viņš man pat acis neuzmeta! Ne aizvakarnakt, ne vakarnakt! – ēna Hēbe šņukstēdama atbildēja, nemaz neprātodama par to, kurš gan viņu tā pēkšņi uzrunājis. Sirds viņai bija tik pilna, ka pats galvenais bija izteikt savas sāpes, ja jau kāds vispār viņai pievērsis

uzmanību, uzmetis skatienu, kaut ko pajautājis. – Viņš dejoja tikai ar reklāmas plakāta meiteni, to spilgtu – ar brūnajiem matiem, rožainajiem vaigiem, zilajām acīm, zaļo kleitu. Un koši sarkanajām lūpām, brīnišķīgajām lūpām! Viņa reklamē lūpukrāsu... Sarkanu, sarkanu... – ēna Hēbe klusi un steidzīgi stāstīja.

Pie katra vārda, kas apzīmēja krāsu, mūrim Rūdolfam bija stipri jāsaņemas, lai viņš nesarautos: tie skanēja tik sāpīgi!

– Es esmu tik pelēka... Pat īsti pelēka es neesmu! Man vispār nav krāsas! – ēna Hēbe čukstēja.

– Kā – nav?! – mūris Rūdolfs iesaucās. – Tev ir visas krāsas, kādas vien pasaulē ir, un arī tādas, kādu pasaulē nav!

Taču ēna Hēbe pat neieklausījās mūra Rūdolfa vārdos.

– Vējrādis Ričards arī Pilnmēness ballē dejos ar lūpukrāsas reklāmas meiteni vai kādu citu, tikpat spilgtu! Nekāds brīnums nenotiks...

Un tad ēnu Hēbi pārņēma kauns: ak Dievs, viņa taču skaļi kādam stāsta tādas lietas! Pat īsti nebūdana skaidrībā par to, kuram nupat izkratījusi savu sirdi, viņa apņēmīgi noslaucīja asaras un strauji aizlaidās projām, kaut gan mūri vēl klāja paliels saules gaismas laukums.

Rūdolfs bija pavisam apjucis. Ko tagad darīt? Vai iet sameklēt to dumjo vējrādi un pateikt viņam, lai taču atver savas sarūsējušās acis un ierauga, cik ēna Hēbe ir krāsaina?!

Taču mūris Rūdolfs saprata: pat ja viņš varētu kaut kur aiziet un to vējrādi sameklēt, nebūtu taču iespējams vārdos skaidri un gaiši izsacīt, ka pavasara ēna Hēbe no visām, kas dejo pilsētas galvenajā laukumā, noteikti, noteikti ir pati burvīgākā, labākā, gudrākā, veiklākā, graciozākā...

Un kāpēc viņam tas vispār kādam būtu jāsaka?

Uz šo jautājumu viņš gribot negribot tūliņ atrada atbildi: tāpēc, ka ēnai Hēbei pirms neilga laika bija ritējušas klusas asariņas.

Naktī mūris Rūdolfs stāvēja nomodā un mēģināja izdomāt, kā panākt, lai ēna Hēbe atgriežas un turpina deju treniņus, tikai lai neraud, lai nebēdājas...

Nākamajā pievakarē Hēbe patiešām nolaidās uz mūra Rūdolfa. Viņa to nebija gribējusi darīt, jo bija nokaunējusies par savu nesavaldīgo raudāšanu, tomēr pēdējā brīdī kāds spēks viņu vilka uz to pusi.

– Piedod, ka vakar es tā uzvedos! Nez kas bija uznācis, – viņa mazliet nevērīgi teica, pati īsti nesaprazdama, kam īsti. Tam milzīgajam, smagajam namam? Vai tikai vienai tā sienai, kas arī bija visai neveikla un nekustīga? Tomēr no šī akmens veidojuma plūda siltums, un ēna Hēbe jutās pateicīga, ka te var ne tikai dejot, bet arī mazliet aprunāties. – Nav jau tik svarīgi, vai es tur mēnesnīcā deju ar kādu. Man patīk dejot, jā, bet es gluži labi varu to darīt te – vienatnē.

Mūris Rūdolfs gribēja teikt, ka Hēbe te nepavisam nav vienatnē, bet viņš sakautrējās. Taču viņš nevēlējās, lai ēna apklust un atkal tikai dejo un dejo. Rūdolfs steigšus iejautājās par nakts dejām pilsētas galvenajā laukumā, un Hēbe, pie viena arī dažādas kustības noslīpējama, viņam labprāt pastāstīja, ko bija redzējusi, dzirdējusi un izjutusi. Viņai bija daudz, ko stāstīt.

– Pēc divām dienām būs Pilnmēness balle, – beigās viņa teica. – Tajā gadoties vislielākie brīnumi. – Un viņa gribēja vēl ko piebilst, bet saules apspīdētais laukumiņš jau bija kļuvis tik mazs, ka viņa teikumu iesāka, bet nepaspēja pabeigt. – Vairāk par visu es vēlētos...

Kad nākamajā pēcpusdienā viņa atkal nolaidās uz mūra Rūdolfa, viņš nevilcinoties apņēmīgi un skaidri teica:

– Rīt nakt pirms došanās uz Pilnmēness balli, lūdzu, uz brīdi nolaidies uz šī nama jumta malas. Tā kā jumtu klās mēnessgaisma, tu to varēsi izdarīt. Es tev kaut ko iedošu. Apsoli, ka noteikti ieradīsies!

Rūdolfa noteiktības ietekmēta, ēna Hēbe to apsolīja.

Nākamajā vakarā Hēbe stipri šaubījās, vai vispār laisties uz Pilnmēness balli, bet mūrim Rūdfam dotais solījums viņai lika saņemties un saposties.

Kad viņa noplanēja uz mēness apspīdētā jumta malas, mūris Rūdolfs mazliet pastiepās, paņēma no debesīm zvaigzni un ielika to Hēbei rokās.

– Laidies uz laukumu! Tagad nevienam ne prātā nenāks, ka tu esi bezkrāsaina un neievērojama!

Hēbe jutās pavisam dīvaini. Kā tas bija iespējams? Kā mūris varēja nonest no debesīm zvaigzni? Vai tas jau bija Pilnmēness balles brīnums? Vai gaidāms vēl kāds pārsteigums?

Zvaigzni satvērusi, viņa laidās projām, tad atgriezās un viegli un žigli noskūpstīja mūri Rūdolfu. Ne nākamajā, ne aiznākamajā pēcpusdienā ēna Hēbe vairs neatlidoja pie mūra Rūdolfa,

kaut arī vēl bija aprīlis – vēl saule apspīdēja mūri un skulptūru ēnām bija brīvdienas. Zvaigzne naktīs atkal bija savā vietā, bet no tās mūris neprata uzzināt, kas bija noticis Pilnmēness ballē.

Katru dienu Rūdolfš cerēja, ka Hēbe parādīsies, bet aprīlis pagāja, un saule viņu vairs neapspīdēja. Nu viņš varēja tikai cerēt, ka Hēbe viņu apciemos nākamā gada aprīlī.

Un, jau uz nākamo gadu cerēdams, mūris Rūdolfš katru dienu vērtējoši ielūkojās logu spoguļos. Negluds, raupjš un pelēcīgs. Jā, raupjš un pelēcīgs, bet, ja labi ieskatījās, blakus sīkām plaišiņām un rētiņām krustu šķērsu vidēja krāsainas pēdiņas, kuras bija atstājis dejojšu kāju pāris. Un apmēram piektā stāva augstumā bija manāms krāsains laukumiņš. Tajā vietā pavasara ēna Hēbe bija viņu noskūpstījusi.

Un, logu spoguļos sevi vērodams, mūris Rūdolfš katru dienu trenējās staltumā, gludumā, pacietībā un uzticībā, lai nākamā gada aprīlī sagaidītu labā formā.

Vasaras sapņi

Rudens bija pārskaities: Vasara esot iztērējusi visu gaismu, visu siltumu un sazin ko vēl! Viņam nu būšot jānīkst tumsā un jādrebinās no aukstuma.

Kā pats vilks viņš dzinās Vasarai pakaļ.

Vieglos svārkus sacēlusi, nabadzīte skrēja ko kājas nes. Lielā salmu cepure nolidoja Vasarai no galvas jau tad, kad bēgle lēca pār grāvi. Pīto sandaļu siksnīņas pārtrūka jau lauka malā. Nu viņa basām kājām skrēja pa asiem rugājiem. Ai, kā tie dūrās viņas šaurajās, maigajās pēdīnās!

Pār Vasaras vaigiem straumītēm plūda asaras. Viņa mēģināja uzsaukt Rudenim, ka ne pie kā nav vainīga. Pasaule vienkārši ir iekārtota tā, ka viņai tiek vairāk gaismas un siltuma nekā citiem gadalaikiem. Ne viņa kādam ko lūgusi, ne kādu apzagusi! Turklāt viss, kas viņai ticis dots, viņai pašai ir bijis kārtīgi jāatstrādā.

Taču skrējiens un raudiens neļāva viņai apskaidrot Rudenim prātu.

Vasarai bija bail iedomāties, ko Rudens ar viņu iesāks tad, kad – ai! ai! – sagrābs aiz rokas.

Arī Rudens pats nemaz nezināja, ko ar Vasaru darīs, kad – ha–hā! – satvers viņu aiz svārku malas vai bizes.

Laikam gan viņš Vasaru sapurinās, pabaidīs, tad noslaucīs viņai asaras un palaidīs vaļā, lai iet, kurp acis rāda, bet citreiz gan lai tā vairs nedara – citreiz lai atstāj viņam krietni vairāk gaismas un siltuma. Visu uz pusēm!

Var jau būt, ka beigās viņš nobučos Vasaru uz vaiga un iedos viņai kādu no tiem sārtajiem, sulīgajiem āboliem, kuri briest pašā, pašā ābeles galotnē, kur neviens netiek klāt. Var jau būt, pat ļoti var būt.

Rudenim ne prātā nenāca apstāties, Vasaru nenoķērušam. Pakaļdzīšanās krietni uzlaboja viņa omu. Nebija taču nekāda prieka sēdēt un skatīties, kā visi bēg projām no viņa – no Rudens! Jā, jā, visi nezina kāpēc lavijās projām – putni laidās uz dienvidiem, eži laidās lapās tepat kritušo lapu kaudzē, un pat vissīkākie kukaiņi uzgriezta viņam katrs savu punktoto vai svītrotu muguru vai – vēl ļaunāk! – katrs savu astaino vai plīvuraino pakaļpusīti un urbināja zemi, līdz pačibēja bez pēdām. Turklāt katrs taču paķēra līdzī kaut ko no Rudens labumiem!

Tas bija aizvainojoši. Tas sāpināja. Lai to aizmirstu, Rudens tik citīgi vajāja Vasaru. Rugāji jau tā bija sabakstījuši Vasaras pēdiņas, ka viņa saprata – cauri ir! Viņai jāpado-
das! Lai notiek, kas notikdams!

Tikmēr Vasara jau bija pārskrējusi pāri laukam un ar pēdējiem spēkiem spēra pirmos
soļus pļavas mīkstajā atālā.

Te pēkšņi viņa saklausīja brīnišķīgu aicinājumu:

– Šurp! Šurp! Lien iekšā!

Kādas puķes sēkliņa bija pavērusi mazu spraudziņu savā apvalkā, piedāvājot Vasarai drošu glābiņu.
Ilgi neprātodama, Vasara ielīda puķes sēkliņā, saritinājās, pievilka ceļgalus pie
zoda, aizmiedza acis, ar plaukstām aizspieda ausis, norija asaras, aizturēja elpu un
gaidīja, kas tagad notiks.

Notika tas, ka Rudens, tai vietai pāri skriedams, ar savu papēdi nejauši iemina sēkliņu zemē.

Pats viņš aizlikās tālāk. Vasaru vairs nekur nemanīdams, viņš uztraucās un sāka
saukt, lai viņa nebaidoties, lai nākot laukā no paslēptuves, viņš taču esot tikai pajokojis,
viņš neko ļaunu nedarīšot, viņš iedošot viņai tos lielos, sārtos ābolus, kas briest pašā, pašā
ābeles galotnē, viņš...

Kad nu Rudens juta: arī Vasara viņu pametusi, viņš sāka raudāt un purpināt, ka tas esot
nežēlīgi, nežēlīgi, nežēlīgi... Un galīgi netaisni! Viņš nevienam neesot vēlējis ļaunu! Nu labi,
tiem āboliem viņš nav ļāvis krist uzreiz zemē, lai kurš katrs tos var dabūt, bet vai tad par to
drīkst sodīt ar tādu vientulību kā cietuma viennīcā...

Vēl vairākus mēnešus viņš klīda apkārt raudādams, žēlodamies un arī drusku vainīgs juzdamies.

Vasara tikmēr gulēja drošībā un siltumā zem zemes. Tiesa gan, telpas bija maz – nekā-
dus lielos darbus tur nevarēja darīt.

Toties tur, zem zemes, varēja sapņot.

Un Vasara sapņoja! Ai, kā viņa sapņoja! Viņa iztēlojās visbrīnišķīgākās ainas.

Viņa redzēja sevi valdām pār visu pasauli, un viņas valstībā visām sievietēm – nu itin
visām! – bija zeltainas salmu cepures, plandošas kleitas un laimīgas sejas. Un visiem, itin
visiem vīriem viņas valstībā bija skaisti, brūni pleci, vējš matos un dziesma uz lūpām. Ak jā,
un daudzi no viņiem sēdēja brīnum skaistiem zirgiem mugurā!

Un bērni, itin visi bērni brīvi un droši klīda pa viņas valstību melleņmelnām mutēm, un tad, kad viņi kādu nobučoja uz vaiga, tur palika zils zīmodziņš.

Ja tā labi ieskatījās, tad zīmodziņi rotāja visus, pilnīgi visus viņas pavalstniekus.

Ai, Vasara sapņos redzēja vēl daudz ko skaistu! Viņa sapņoja, ka atradusi paņēmienu, kā sagādāt milzumu gaismas un siltuma arī Rudenim un citiem gadalaikiem. Viņa iztēlojās, ka izcepusi neticami gardas ābolkūkas un magoņmaizītes, un riekstu cepumiņus un uzaicinājusi Rudeni uz kafiju, un viņš ir atnācis ar viņai vismīļākajām dālijām, un viņi sēž lapenē un runājas, un smejas, un dzied, un stāsta viens otram savus sapņus...

Un tad, kad pavasarī puķes sēkliņa sāka dīgt un asns viegli izcēla Vasaru zemesviršū, viņa tūdaļ ķērās pie savu sapņu īstenošanas.

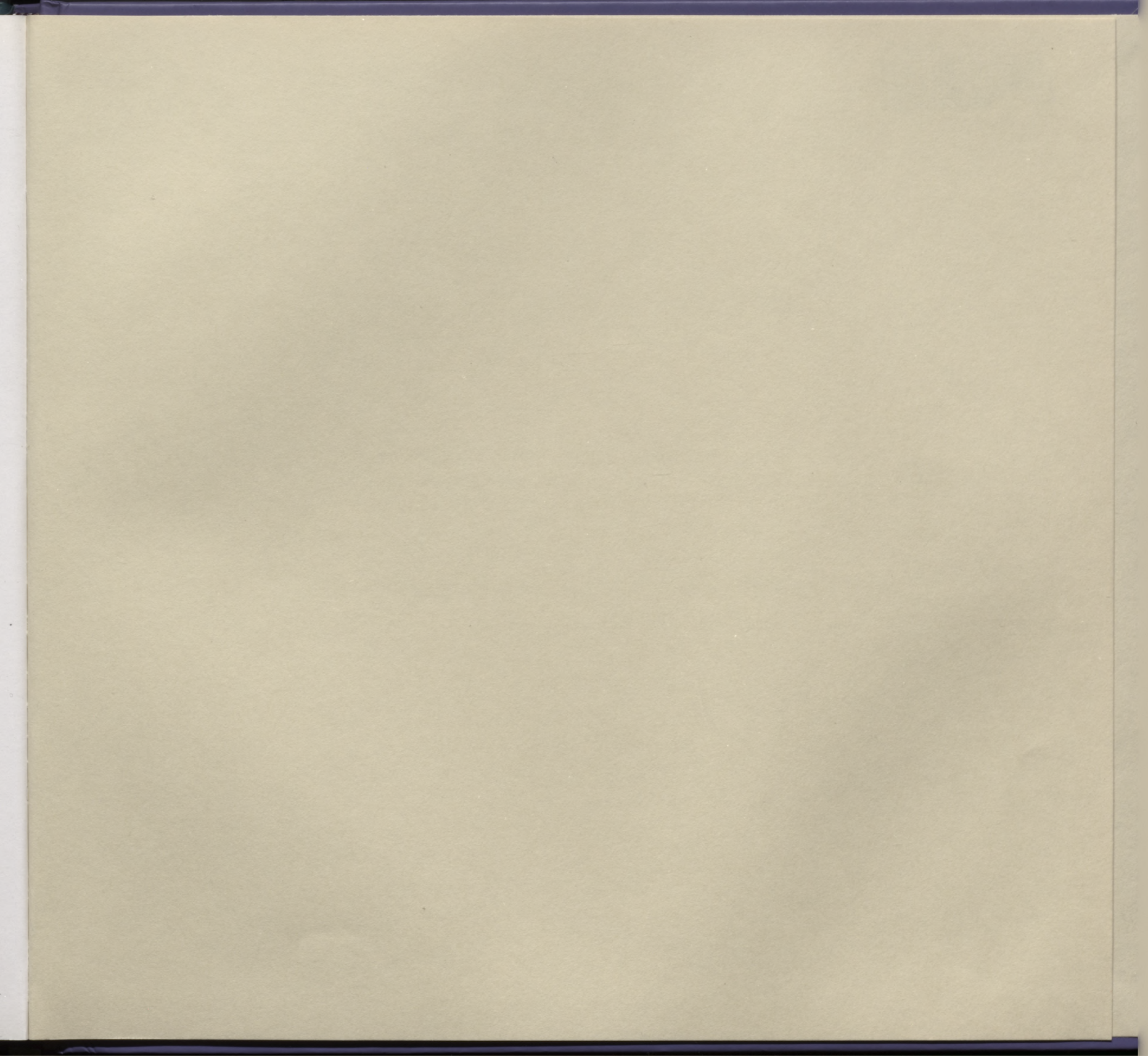

SATURS

Ābolītis un Odziņa	5
Autobraucējs un Viktorija	8
Buzeles un Rūceņa brīvdiena	14
Mazās Jahtas piedzīvojums	18
Cilvēciņu Ziemsvētki	30
Princese priedē	38
Muzikants un viņa Sieva	46
Meža un Miglas klusēšana	50
Mūris Rūdolfo un pavasara ēna Hēbe	57
Vasaras sapņi	66

SIA "ALI S", Staraja Rusas 24/26, Rīgā, LV-1048.
e-pasts: info@alis.lv Reģ. Nr. 40003428701.

Ls. 5,60

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0304013335

2003-4
-343

M ā r a C i e l ē n a

PASAKAS PAR DIVIEM

Divi gaisa baloni, mūris un ēna, Buzele un Rūcenis, uz sienas uzzīmētu cilvēciņu pārītis... Mīļi, ērmīgi, sirsnīgi, neveikli, gudri, aizrautīgi radījumi satiekas, meklē sapratni un dāvā cits citam draudzību un mīlestību. Smeldzīgi, jocīgi, nopietni, gaiši. Kā pasakās. Kā dzīvē.

Katra Māras Cielēnas pasaku grāmata: *Tuksaks un Mamolis, Pulksteņu nakts gaitas, Pilsētas pasakas un Pasaules pasakas, Vasaras tumsīņa, Tēti, mammas un citi* sagādā pārsteigumus. *Pasakas par diviem* kā mazam, tā lielam lasītājam liek ieplest acis: kādi tik pāriši nemīt tepat mums līdzās!

Pasakas ir tikpat būtiskas kultūrai kā sapņi dzīvei. Sapņo gan bērni, gan pieaugušie. Un pasakas lasa gan bērni, gan pieaugušie.

Māra Cielēna

ISBN 998496461-2

